

Pelastustoimen palvelut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella 2025

Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvio

Koonnut Johannes Ketola

Tekijät: Anna Ahola, Sari Heinänen, Jussi Herranen, Kai Horelli, Vesa Hällfors, Pauliina Kopra, Valtteri Korhonen, Tero Kuusisto, Arto Laine, Jari Laine, Sampsa Lintunen, Piia Manninen, Eero Nyman, Outi Ohtamaa, Jorma Pikkarainen, Jarno Soisalo, Jari Valtanen & Johannes Ketola (toim.)

ISBN (PDF): 000-000-000-000-0

ISSN (verkkojulkaisu): 0000-0000

URN:ISBN:000-000-000-000-0

Julkaisun osoite: xxxx

Sivumäärä: 95

Kieli: Suomi

Julkaisija: Pelastustoimen ja varautumisen osasto, pelastustoimen yksikkö

Kuvailulehti

Julkaisusarjan nimi ja numero: Julkaisusarjan nimi Raportteja 00/0000

Osasto ja yksikkö: Pelastustoimen ja varautumisen osasto, pelastustoimen yksikkö

Tekijät: Johannes Ketola, (toim.) & al.

Julkaisun nimi: Pelastustoimen palvelut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella 2025

Tiivistelmä:

Lupa- ja valvontavirasto laatii vuosittain pelastustoimen järjestämistä koskevan asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain ja valtakunnallisesti. Arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille.

Vuonna 2025 Pohjois-Karjalan pelastustoimen palvelut toteutuivat pääosin, mutta joillakin osa-alueilla havaittiin puutteita. Onnettomuuksien ehkäisyssä palvelut olivat määrällisesti riittäviä ja paikoin vahvoja, mutta niiden alueellinen kohdentuminen oli epätasaista ja valvontavelkaa kertyi resurssivajeen vuoksi. Toteutuneiden palotarkastusten määrä laski. Palontutkinta oli pääosin valtakunnallisella tasolla, mutta vakavien palojen tutkinnassa ja poliisille ilmoittamisessa esiintyi lieviä puutteita.

Pelastustoiminnan toimintavalmiudessa ensimmäisen yksikön ja pelastusryhmän vasteajoissa oli heikkenemistä ja alueellisia puutteita, vaikka pelastusjoukkueen valmius oli riittävä. Suorituskyky oli pääosin riittävä, mutta kehittämistarpeita ilmeni erityisesti sammutusvesijärjestelmissä, CBRNE-valmiudessa, vesipelastuksessa sekä väestön varoittamisessa.

Voimavarojen osalta henkilöstöresurssit eivät vastanneet tavoitteita, kalusto on osin ikääntynyttä ja investointitaso riittämätön. Suunnitelmissa havaittiin hajanaisuutta. Vapaaehtoistoiminta on keskeistä, mutta henkilöstön saatavuus on monin paikoin riittämätön. Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden saatavuus on pääosin hyvällä tasolla, vaikka kehitettävää on edelleen. Resurssit ovat niukat ja suunnittelun laatu vaihtelee.

Keskeiset kehitystarpeet kohdistuvat henkilöstöresurssien vahvistamiseen, valvontavelan vähentämiseen, toimintavalmiuden parantamiseen, suunnitelmien yhtenäistämiseen sekä investointitason nostamiseen erityisesti kaluston, paloasemaverkon ja ICT-ratkaisujen osalta.

Asiasanat: pelastustoimi, asiantuntija-arvio, palvelutaso, hyvinvointialue

Informationssida

Publikationsseriens namn och nummer: Julkaisusarjan nimi Raportteja 00/0000

Avdelningen och enhet: Avdelningen för räddningsväsendet och beredskapen, enheten för räddningsväsendet

Sammanställd av: Etunimi Sukunimi (Tähän listaus kaikista tekijöistä)

Publikationens titel: Pelastustoimen palvelut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella 2025

Referat:

Text...

Ämnesord: räddningsväsendet, expertbedömning, servicenivå, välfärdsområde

Sisällys

Kuvailulehti.....	3
Informationssida	4
Sisällys	5
1. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut	7
2. Pelastustoiminnan palvelut	30
3. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	65
4. Väestönsuojelun palvelut	74
5. Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset	84
6. Menetelmät ja laatuseloste	91
Lähteet ja arvioinnissa käytetty aineisto	94

Lukijalle

Lupa- ja valvontavirasto valmistelee pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 14 §:n mukaisesti pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi vuosittain asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain.

Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden ja laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä sekä investointien tarvetta ja vaikutuksia.

Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa. Asiantuntija-arvioilla on merkittävä asema sisäministeriön, valtiovarainministeriön ja hyvinvointialueiden vuosittaisissa neuvotteluissa.

Vastuu pelastustoimen järjestämisestä on vuoden 2023 alusta alkaen 21 hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla. Vuonna 2026 laadituissa arvioissa tarkastellaan pelastustoimen palveluja ja niiden tasoa sisällöllä, joka on määritelty sisäministeriön asetuksessa hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arviosta (21.12.2022/1213).

Arvioinnin pääasiallinen tietolähde on hyvinvointialueiden vuosittaiset selvitykset. Arvioinnissa käytetään myös Lupa- ja valvontaviraston valvontatyössä esille tullutta tietoa, kuten kanteluratkaisuja ja korjausmääräyksiä. Arviointityössä voidaan hyödyntää myös hyvinvointialueen omavalvonnan tuottamaa tietoa, keskeisiä toimintaa määrittäviä dokumentteja, kuten palvelutasopäätöksiä, sekä pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastoja (Pronto). Arvioinnin laatimiseen osallistui Lupa- ja valvontaviraston Pelastustoimen yksikön koko henkilöstö. Arvioinnissa on hyödynnetty julkisen aineiston käsittelyssä ja tiivistämisessä tekoälyä.

Asiantuntija-arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille. Arviot tukevat myös hyvinvointialueen pelastustoimen riskiperusteista suunnittelua.

Kiitämme Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen yhteyshenkilöitä ja asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä ja panostuksesta arviointikokonaisuudessa.

1. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut

Tässä luvussa arvioidaan onnettomuuksien ehkäisyn palvelujen tarvetta, saatavuutta ja kehitystarvetta. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluja ovat pelastustoimelle kuuluva

- ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä
- palontutkinta
- yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi
- onnettomuuskehityksen seuranta
- valvontatehtävät
- valmiustarkastukset.

1.1. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Pelastustoimelle kuuluvaa ohjausta ovat muun muassa

- rakentamisen ja pelastussuunnitelmien laatimisen ohjaus
- poistumisturvallisselvitysten laatimisen ohjaus ja viranomaisen suorittama arviointimenettely
- omatoimisen varautumisen tukeminen
- pelastustoimen laitteiden ja laitteistojen kunnossapidon ohjaaminen.

*Turvallisuus-
viestintä toteutuu
vahvasti.*

Neuvontaa voidaan antaa muun muassa neuvontapuhelin- ja neuvontasähköpostipalvelujen kautta. Turvallisuusviestintää ovat muun muassa turvallisuuskoulutus, turvallisuusneuvonta, yleisötapahtumat, sosiaalisen median viestintä ja muu mediaviestintä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vuonna 2025 toimintaympäristössä ei tapahtunut äkillisiä muutoksia. Väestön ikääntyminen ja haja-asutusalueiden palvelurakenteen muutokset ovat kuitenkin vaikuttaneet siihen pitkäaikaisesti. Riskitasossa korostuivat asumisturvallisuus sekä ihmisten toiminnasta aiheutuvat tulipalot.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos järjesti vuonna 2025 yhteensä 441 turvallisuusviestintätilaisuutta, joihin osallistui 30 082 henkilöä. Toimintaa arvioitiin pisteytysjärjestelmällä, jossa vuositavoite oli 32 000 pistettä; toteuma oli 40 792 pistettä (127,47 %).

Lisäksi hyvinvointialueelle tuotettiin tilauksesta paloturvallisuuskoulutuksia noin 2 285 henkilölle. Pelastuslaitoksen sosiaalisen median sisällöt keräsivät vuoden aikana 3 933 679 katselukertaa ja 54 914 vuorovaikutustapahtumaa. Pelastuslaitos on jalkautunut aktiivisesti erilaisiin tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin, joissa teemoina ovat olleet kotona asumisen turvallisuus, arjessa pärjääminen sekä omatoiminen varautuminen. Lisäksi turvallisuutta edistettiin yhteistyössä oppilaitosten ja Pohjois-Karjalan pelastusalanliiton kanssa

Toiminta ylitti selvästi asetetut tavoitteet ja tavoitti laajasti väestöä, mikä vahvistaa osaamista onnettomuuksien ehkäisyssä, varautumisessa sekä turvallisessa toiminnassa häiriötilanteissa. Myös sosiaalisessa mediassa tavoitteet saavutettiin reilusti, pelastuslaitoksen julkaisuja jaetaan ja niitä kommentoidaan ahkerasti.

Muu tieto

[Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027 \(kumottu 2026\)](#)

Palvelutasopäätöksessä ei ole tarkemmin linjattu yleistä ohjausta ja neuvontaa, eikä turvallisuusviestinnälle ole asetettu muita määrällisiä tavoitteita kuin turvallisuuspisteisiin liittyvät tavoitteet. Aiemmin tavoitteena on ollut noin 20 % väestön tavoittaminen. Myöskään palveluiden resursseista tai sopimuspalkokuntien osallistumisesta ei ole tehty tarkempia linjauksia.

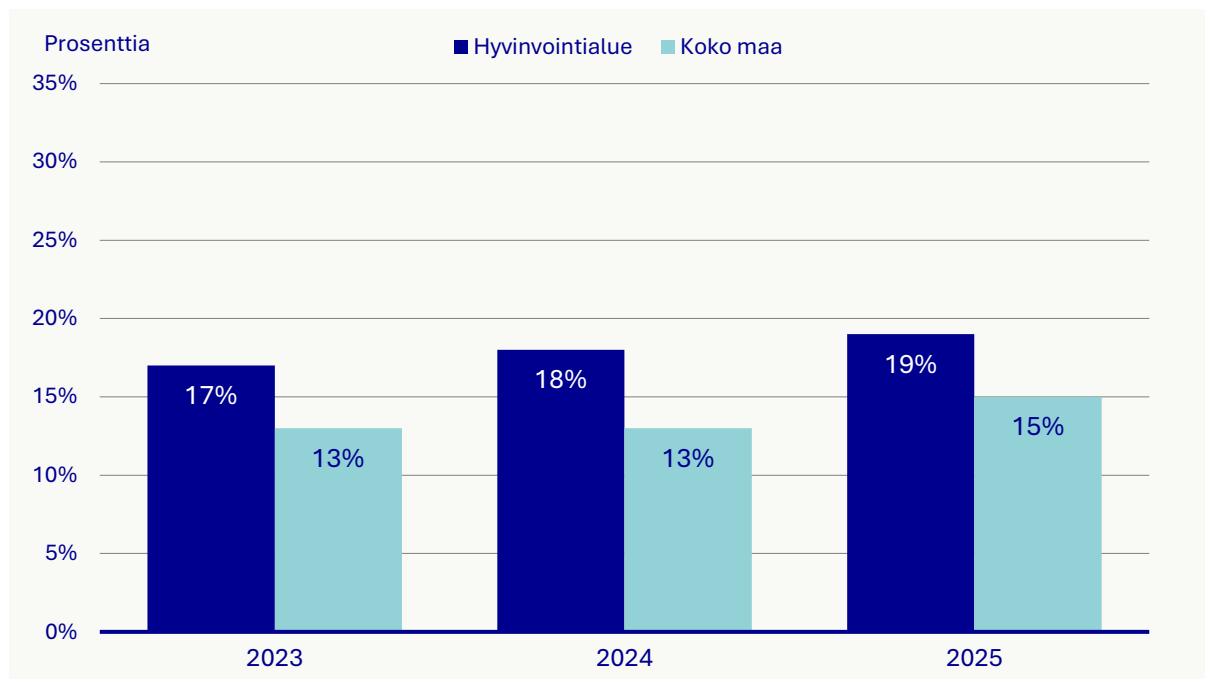
Palvelutasopäätöksessä on päätetty, että ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä toteutetaan vuosittain laadittavien valvonta- ja turvallisuusviestintäsuunnitelmien mukaisesti. Ohjausta annetaan yhteistyössä kuntien rakennusvalvontaviranomaisten kanssa sekä paloturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä tiedustelujen perusteella, ja pelastuslaitos ylläpitää neuvontapuhelinta. Turvallisuuskoulutusta kohdennetaan riskiperusteisesti erityisesti kohteisiin, joissa toimintavalmiusaika on pitkä tai joissa on henkilöturvallisuuden kannalta kriittisiä toimintoja. Turvallisuuskoulutuksen tavoitteena on 30 000 turvallisuuskoulutuspistettä.

Palvelutasopäätöksessä kehittämistarpeeksi on tunnistettu, turvallisuuskoulutuksen suunnitelmallisuuden vahvistaminen siten, että koulutus kohdentuu riskiperusteisesti ja kohderyhmien tarpeiden mukaisesti.

Pronton tilastot

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos järjesti Pronto-järjestelmästä saadun tilastotiedon perusteella vuonna 2025 yhteensä 445 turvallisuusviestintään liittyvää tilaisuutta, johon osallistui 30 248 henkilöä. Tilaisuuksien osallistujamäärä vastaa 19 % hyvinvointialueen asukasmäärästä. Valtakunnallisesti turvallisuusviestintään osallistui keskimäärin 15 % alueen väkiluvusta. Prosentuaaliset osuudet turvallisuusviestinnällä tavoitettujen henkilöiden määrästä hyvinvointialueella on esitetty alla (Kuva 1).

Turvallisuusviestinnän toteuma Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella¹

Kuva 1: Kooste turvallisuusviestinnällä tavoitettujen asukkaiden määrästä vuosina 2023–2025.

Turvallisuusviestintätilaisuudet jakautuivat valistuskampanjoihin (14 kappaletta), messuihin tai muihin yleisötilaisuuksiin (89), turvallisuusneuvontaan (27) sekä turvallisuuskoulutukseen (315). Erilaisiin turvallisuusviestintätilaisuuksiin osallistuneiden henkilöiden prosenttiosuudet koko turvallisuusviestintätilaisuuksiin osallistuvasta henkilömäärästä sekä vertailu edelliseen vuoteen ja valtakunnallisiin keskiarvoihin on esitetty alla (Taulukko 1).

¹ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 29.1.2026.

Kooste turvallisuusviestinnästä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella²

Taulukko 1: Tilaisuuksien määrät ja toteutustavat vuonna 2025.

	Vuosi 2025	Edellinen vuosi	Valtakunnallinen keskiarvo 2025
Tilaisuuksien lukumäärä (*kpl/1000 asukasta)	445 kpl (*2,7)	378 kpl (*2,3)	(*1,6)
Osallistujia väkiluvusta	19 % (30 248 hlöä)	18 % (28 751 hlöä)	15 %
Osallistujien osuudet toteutustavoittain			
Valistuskampanja	4 %	6 %	10 %
Messut tai muu yleisötilaisuus	51 %	56 %	57 %
Turvallisuusneuvonta	7 %	9 %	8 %
Turvallisuuskoulutus	38 %	30 %	25 %

Turvallisuusviestintä jakautuu alueen eri kuntien välillä siten, että eniten turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestettiin Joensuussa, jossa tilaisuuksien lukumäärä oli 178, ja vähiten tilaisuuksia järjestettiin Juuassa, jossa tilaisuuksien lukumäärä oli yksi. Suurin osallistujamäärä suhteessa väkimäärään oli kunnassa Lieksassa (27 %) ja pienimillään Juuassa (nolla prosenttia). Sellaisia kuntia, joissa turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestettiin 10 tai vähemmän, ja joissa tavoitettiin viisi prosenttia tai vähemmän asukkaista, oli alueella yksi kappale. Lisäksi alueella oli 13 tilaisuutta, jotka kohdistuvat koko alueelle eli Pronto-järjestelmään ei ole määritelty yksittäistä tapahtumakuntaa.

² Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 29.1.2026 & 16.2.2026.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä on riskiperusteista. Turvallisuusviestinnän tavoittavuus ylittää valtakunnallisen keskiarvon. Turvallisuusviestinnän tasapuolisessa kohdentumisessa on kuitenkin havaittu puutteita.

Ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän tarpeessa ei ole raportoitu muutoksia.

Alue ei ole eritellyt tarkemmin yleisen ohjauksen ja neuvonnan palvelutarpeita, palveluiden toteuttamista tai kehitystarpeita. Pelastuslaitoksella on käytössä erillinen neuvontapalvelu. Annettujen tietojen perusteella ei tarkempaa arviota pelastustoimelle kuuluvan ohjauksen ja neuvonnan toteutumisesta voida tehdä.

Alueella on järjestetty 445 turvallisuusviestintätilaisuutta. Pelastuslaitos ei ole asettanut palvelutasopäätöksessä määrällisiä tavoitteita. Alueella käytössä olevan pisteytysjärjestelmän mukaiset tavoitteet ylitettiin. Pelastuslaitos on tavoittanut turvallisuusviestinnällä valtakunnallista keskiarvoa enemmän osallistujia väkilukuun verrattuna.

Turvallisuusviestinnän saatavuus ei ole alueella yhdenvertaista. Pron ton tilastojen mukaan tapahtumat jakautuivat epätasaisesti alueen eri kuntien välillä, ja toteumassa on merkittäviä eroja. Yksi kunta on selvästi heikolla tasolla.

Resurssien riittävydessä ei ole raportoitu puutteita. Sopimuspalokuntien rooli turvallisuusviestinnässä ja toteutuminen jää epäselväksi.

Kehitystarpeet liittyvät erityisesti turvallisuusviestinnän tasapuolisen kohdentumisen varmistamiseen.

1.2. Palontutkinta

Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ja vahinkojen ehkäisy sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissyy ja selvitetään palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja pelastustoiminnan kulku. Palontutkinta on jaettu tyypillisesti tasoille 1–3³. Pelastuslaitokset suorittavat pääsääntöisesti palontutkinnan tasoilla 1 ja 2.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan pelastuslaitos suoritti vuonna 2025 yhteensä 11 tason II palontutkintaa, mikä sijoittuu valvontasuunnitelman tavoitehaarukkaan (5–15 kpl). Kaikki tutkintakriteerit täyttivät tulipalot tutkittiin. Kaikissa tapauksissa syttymissyytä ei kuitenkaan pystytty määrittämään, mikä heikensi osan tutkintojen vaikuttavuutta. Kaksi tapausta herätti laajempaa kiinnostusta, ja niiden osalta tehtiin yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.

Muu tieto

Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027 (kumottu 2026)

Palvelutasopäätöksessä on päätetty, että pelastuslaitos suorittaa palontutkintaa tasoilla 1–3. Tason 2 tutkinta tehdään vakaviin henkilövahinkoihin, merkittäviin vahinkoihin, laajaan vaaraan tai teematutkintaan liittyvissä tapauksissa sekä tarvittaessa pelastustoiminnan onnistumisen arvioimiseksi. Tason 3 tutkinta koskee lisäksi tapauskohtaisesti yleistä mielenkiintoa tai etua koskevia tulipaloja. Tutkintavalmiutta ylläpidetään palontutkintaryhmällä, jossa on 8–10 koulutettua tutkijaa, ja tehtäviä hoidetaan pääosin muun työn ohella.

Kehittämistarpeeksi on tunnistettu yhteistyön tiivistäminen poliisin kanssa erityisesti palontutkinnassa ja ilmoituskäytännöissä.

Pronton tilastot

Alueella on Prontosta saadun tilaston mukaan ollut vuonna 2025 yhteensä 434 tulipaloja, joista vakavia henkilö tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneita tulipaloja oli yhteensä 10 kappaletta. Viime vuoden aikana yhteensä 387 tulipalossa syttymissyy saatiin arvioitua vähintään tasolla 1. Tasolla 2 on tehty 11 palontutkintaa (Taulukko 2).

³ Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja (2014), s. 11–12.

Tulipalojen määrä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁴

Taulukko 2: Kooste kaikki tulipaloista ja tutkituista tulipaloista vuonna 2025.

	Alue	Koko maa
Tulipaloja yhteensä	434 kpl	11 270 kpl
Tulipalot, joissa vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja	10 kpl	202 kpl
Tulipalot, joissa syttymissyy arvioitu vähintään tasolla I	387 kpl	9974 kpl
Tulipalot, jotka tutkittu tasolla II	11 kpl	363 kpl

Pronton mukaan vuonna 2025 tulipalojen syttymissyytä alueella ei ole voitu arvioida 47 tapauksessa (11 %). Tutkinnoissa, joissa syttymissyytä ei voida arvioida, alue on 11prosentin osuudella valtakunnallista keskitasoa (11 %).

Taulukossa 3 on esitetty tarkemmat tiedot palontutkinnasta alueella vuodesta 2025. Vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista paloista 40 prosentissa tutkinnan laajuus ei ole päätettyä palvelutasoa (Taulukko 3).

Palontutkinta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁵

Taulukko 3: Kooste palontutkinnasta vuonna 2025.

	Alueen %-osuus	Koko maan %- osuus
Tulipalon syttymissyy on voitu arvioida kaikista tulipaloista	89 %	89 %
Tason II palontutkinnat kaikista tulipaloista	3 %	3 %
Tason II palontutkinnat syttymiskohdasta levinneistä rakennuspaloista	14 %	20 %
Tason II palontutkinnat vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneista tulipaloista	75 %	84 %
Tason II palontutkinnat yli 200 000 omaisuusvahinkoja aiheuttaneista rakennuspaloista	50 %	63 %
Tason II palontutkinnat vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista tulipaloista (*edellinen vuosi)	60 % (*63 %)	72 % (*75 %)

⁴ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 17.2.2026.

⁵ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 17.2.2026.

Pronto-järjestelmästä saadun tilaston mukaan vuonna 2025 tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheutetuista paloista poliisille ilmoitettiin 91 prosentissa (130 kpl) kaikista tapauksista (143 kpl). Tahallisia paloja ilmoitettiin 95 % ja tuottamuksellisia paloja 96 %. Lisäksi paloja, joiden syttymissyytä ei voi arvioida, ilmoitettiin 80 %. Tarkemmat tiedot tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittamisesta alueella on esitetty alla (Taulukko 4).

Tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittaminen poliisille Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁶

Taulukko 4: Kooste ilmoittamisesta vuonna 2025

	Alue	Koko maa
Tahallisia ja tuottamuksellisia paloja yhteensä	143 kpl	4 734 kpl
Ilmoitettujen lukumäärä	130 kpl	2 286 kpl
Ei ilmoitettujen lukumäärä	13 kpl	2 448 kpl
Ilmoitus % (lakisääteinen velvollisuus 100 %)	91 %	48 %
Ilmoitus % edellisenä vuonna	57 %	52 %

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Tulipalojen määrä oli vuonna 434 ja niissä syttymissyy arvioitiin 89 %:ssa vähintään tasolla 1. Tulipalojen tutkinnan aktiivisuus ja syttymissyyn arvioinnin toteutuminen vastaa pääosin valtakunnallista keskitasoa. Vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneita tulipaloja tutkitaan valtakunnallista keskiarvoa vähemmän.

Tahallisten ja tuottamuksellisten palojen ilmoittaminen poliisille on parantunut merkittävästi, ja toteutui 91 prosentissa tapauksia. Säädösten edellyttämä taso on 100 %. Alue on kuitenkin selkeästi edellä valtakunnallista keskiarvoa.

⁶ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 17.2.2026.

1.3. Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten ja alueen yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Muita viranomaisia ovat esimerkiksi rakennusvalvontaviranomaiset, kaavoitusviranomaiset, ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon viranomaiset, poliisi, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä sosiaali- ja terveysviranomaiset. Nuohoojat ovat myös keskeisiä yhteistyötahoja.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen perusteella pelastuslaitoksen yhteistyötahot ovat pääosin vakiintuneita, ja pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti onnettomuuksien ehkäisemiseen liittyvään yhteistyöhön paikallisesti ja valtakunnallisesti. Yhteistyötä tehdään eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa, ja siihen on reagoitu myös toimintaympäristön muutoksiin, kuten rakentamisen lisääntymiseen ja sosiaalitoimen kanssa tehtävän ennaltaehkäisevän työn kasvuun. Samalla lisääntynyt työmäärä, erityisesti rakentamisen ohjauksessa ja paloriskikohteisiin liittyvissä ilmoituksissa, on aiheuttanut haasteita käytettävissä oleville henkilöstöresursseille, vaikka yhteistyöllä on saavutettu vaikuttavuutta asumisturvallisuuden riskien vähentämisessä.

Selvityksessä onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvää yhteistyötä kuvataan oman yhteistyötä käsittelevän alalukunsa lisäksi myös muissa kohdissa. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi palontutkinnassa muiden viranomaisten kanssa, ilmoitusmenettelyjen kehittämisessä alueen poliisilaitoksen kanssa sekä turvallisuutta edistävässä verkostotyössä, johon kuuluvat muun muassa liikenneturvallisuustyö, tulipysäkki, tulva- ja kuivuusverkostot, maakunnallinen valmiusfoorumi, paikalliset valmiusryhmät ja kuntayhteistyö. Lisäksi selvityksessä tuodaan esiin yhteistyön tiivistäminen kotihoidon palvelujen kanssa, ikäihmisten kotien turvallisuutta edistävät toimintamallit sekä yhteistyö oppilaitosten ja Pohjois-Karjalan pelastusalanliiton kanssa.

Muu tieto

Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027 (kumottu 2026)

Palvelutasopäätöksessä on päätetty, että pelastuslaitos käsittelee tulipalon vaaraa koskevat ilmoitukset sekä nuohouksen yhteydessä tehdyt vikailmoitukset osana valvontatoiminnan prosesseja yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Lisäksi pelastuslaitos osallistuu turvallisuutta edistävään ja onnettomuuksia ehkäisevään alueelliseen ja valtakunnalliseen yhteistyöhön sekä edistää turvallista rakentamista tekemällä yhteistyötä rakennus- ja kaavoitusviranomaisten kanssa.

Valvontasuunnitelman mukaan paloriskiasuntoihin liittyvää viranomaisyhteistyötä tehostetaan.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Alue on tunnistanut onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvän yhteistyötoiminnan kokonaisuuden ja kuvannut yhteistyötä useiden viranomaisten, toimijoiden ja verkostojen kanssa. Selvityksessä yhteistyötahoja tuodaan esiin eri kohdissa esimerkiksi sosiaalitoimen, poliisin, kotihoidon, oppilaitosten, pelastusalan liiton sekä erilaisten turvallisuusverkostojen ja foorumien kautta, mutta niitä ei esitetä yhtenäisenä tai systemaattisena kokonaisuutena. Palvelutasopäätöksen mukaisia yhteistyötahoja ovat sosiaalitoimi, Tukes sekä rakennus- ja kaavoitusviranomaiset, minkä lisäksi viitataan yleisesti muihin viranomaisiin sekä turvallisuustyötä toteuttaviin viranomaisverkostoihin ja työryhmiin.

Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi vastaa osittain palvelutasopäätöksen asettamia) alueen tarpeita/tavoitteita. Selvityksessä ei käsitellä nuohouksen vikailmoituksiin liittyvää palvelutoteumaa ja toisaalta tuodaan esiin yhteistyön toteutusta heikentäviä resurssihaasteita.

Alue on tuonut esiin, että yhteistyöhön käytettävät resurssit eivät ole kaikilta osin riittäviä. Puutteita on erityisesti rakentamisen ohjauksessa, ja kasvavat paloriski-ilmoitusmäärät kuormittavat työresursseja.

Alueen arvion mukaan yhteistyö on vakiintunutta ja aktiivista. Selvityksen mukaan yhteistyötahot ovat pysyneet pitkälti samoina, pelastuslaitos on tunnistanut keskeiset organisaatiot ja foorumit, ja se osallistuu aktiivisesti onnettomuuksia ehkäisevään toimintaan paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Selvityksen perusteella kehitystarpeet kohdistuvat erityisesti rakentamisen ohjauksen sekä sosiaalitoimen kanssa tehtävän ennaltaehkäisevän yhteistyön resursointiin ja kasvavan paloriski-ilmoitusmäärän käsittelyyn. Palvelutasopäätöksen mukaan palvelussa ei ole tunnistettu kehitystarpeita.

1.4. Onnettomuuskehityksen seuranta

Onnettomuuskehityksen seurantaan kuuluu onnettomuusuhkien ja onnettomuuksien määrän ja syiden kehityksen seuranta. Seurantaan kuuluu myös omien ja yhteistyössä toteutettavien toimenpiteiden käynnistäminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan pelastuslaitos toteuttaa onnettomuusseurantaa riskienhallintapäällikön johdolla hyödyntäen Pronton tilastoja sekä palontutkinnan tietoja muun muassa turvallisuusviestinnässä, koulutuksessa ja valvonnan kehittämisessä. Seurantaa varten ylläpidetään viikoittain päivitettävää taulukkoa, johon kirjataan keskeiset onnettomuudet ja niiden syitä sekä seurataan erikseen myös valittuja teollisuuskohteita.

Havaintoja käsitellään säännöllisesti pelastustoiminnan johtamisen kokouksissa, operatiivisissa palavereissa sekä palontutkintatiimissä. Seurannan avulla pyritään tunnistamaan muutoksia onnettomuuskehityksessä ja reagoimaan niihin. Seurannalla on ollut myönteinen vaikutus Pronto-selosteiden kirjaamisen ajantasaisuuteen.

Muu tieto

[Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027 \(kumottu 2026\)](#)

Vuonna 2025 voimassa olleen palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitos seuraa onnettomuuskehitystä osana operatiivista toimintaa ja raportoi onnettomuuskehityksestä osavuosikatsauksittain ja omavalvonnan yhteydessä. Seurannan tavoitteena on tunnistaa onnettomuuskehityksen ilmiöitä ja tapahtumaketjuja, ja havaintojen perusteella kohdentaa viestintää, turvallisuuskoulutusta sekä tarvittaessa käynnistää viranomaisyhteistyötä. Palvelussa ei ole havaittu kehittämistarpeita, ja sitä jatketaan nykyisellä tasolla.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Onnettomuuskehityksen seurannan tarve on tunnistettu palvelutasopäätöksessä sekä vuosittaisessa selvityksessä. Pelastuslaitos seuraa onnettomuusuhkia ja onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä osana toimintaansa.

Seurannalla saatujen tietojen perusteella tehdään toimenpiteitä onnettomuuskehitykseen vaikuttamiseksi tai palveluiden kohdentamiseksi. Seuranta tuottaa ennen kaikkea tietoa, jota hyödynnetään erityisesti koulutuksessa, viestinnässä ja valvonnan kehittämisessä. Seurannan vaikutus palveluiden kohdentamiseen jää kuitenkin pääosin välilliseksi, eikä selvityksessä tuoda esiin esitysten tekemistä muille viranomaisille. Alue ei ole raportoinut puutteita onnettomuuskehityksen resurssoinnissa, eikä erityisiä kehitystarpeita ole tuotu esiin.

1.5. Valvontatehtävät

Pelastuslaitokset valvovat pelastuslain 2 ja 3 lukujen säännösten noudattamista sekä kemikaalilainsäädännön perusteella kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia.

Pelastuslaitoksen on valvottava, että pelastuslain mukaisia yleisiä velvollisuuksia noudatetaan ja että toiminnanharjoittajat ja rakennusten omistajat ja haltijat noudattavat pelastuslain mukaisia velvoitteitaan.

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen on laadittava valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta. Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin, ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta.

Pelastuslain lisäksi kemikaalilainsäädännössä on määritelty pelastusviranomaiselle valvontatehtäviä. Pelastusviranomainen valvoo vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia sekä säilytystä. Toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus vaarallisen kemikaalin vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista pelastusviranomaiselle.

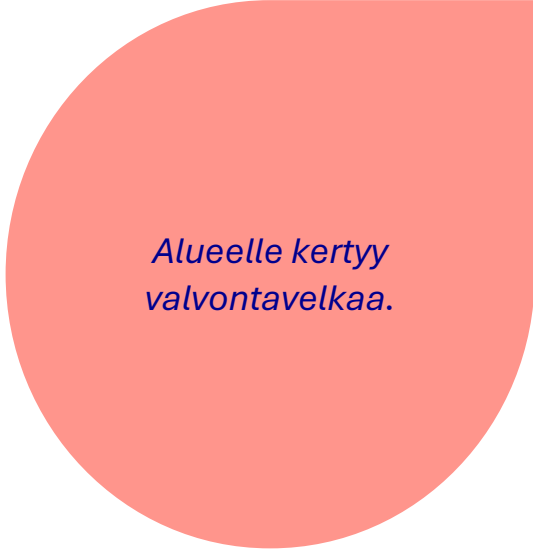
Pelastusviranomainen valvoo myös ilotulitteiden kaupan varastointia ja luovutusta yksityiseen käyttöön sekä räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käyttöä erikoistehosteena yleisötilaisuuksissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan yritys- ja laitospaikkojen valvonnassa asetettu määrällinen tavoite jäi saavuttamatta. Toteumaa heikensivät pitkistä poissaoloista aiheutuneet henkilöstövajeet, minkä seurauksena valvontapalveluja ei pystytty tuottamaan paikallisesti suunnitellulla tavalla kaikilla toiminta-alueilla, erityisesti Pielisen-Karjalassa. Asuinrakennusten paloturvallisuuden itsearviointimenettelyssä palautusmäärä jäi tavoitteesta, ja selvityksen mukaan palautumatta jääneisiin kohteisiin kohdistettiin valvontaa seuraavan vuoden alkupuolella.

Seurantatietojen osalta kerrotaan ihmisten toiminnasta aiheutuvien tulipalojen osuuden kasvaneen hieman, kun taas alkusammutuksen yrittäminen sekä palovaroittimien löytyminen ja toimivuus kehittyivät myönteiseen suuntaan.

Hyvinvointialueen antamassa vuosittaisessa selvityksessä ei ole eritelty kemikaalilainsäädännön valvontatehtäviä tai niiden tilaa.

*Alueelle kertyy
valvontavelkaa.*

Muu tieto

Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027 (kumottu 2026)

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaan valvontasuunnitelmassa asetettujen valvonnan vuositavoitteiden toteumaa seurataan kuukausittain. Valvontaa kohdennetaan riskiperusteisesti kohteisiin, joissa onnettomuusriski on kohonnut sekä henkilöturvallisuuskohteisiin ja kohteisiin, joihin pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on pitkä.

Kemikaalien ilmoituskäsittely sekä valvontakäynnit on keskitetty nimetyille vastuuhenkilöille ja pyroteknisten tuotteiden valvontaan osallistuu valvontatyötä tekevä henkilöstö. Palvelutasopäätöksen mukaan valvontasuunnitelmien laadinnassa huomioidaan aiempaa voimakkaammin toiminnan kohdennukset, minkä lisäksi asumisturvallisuuden kehittämistä jatketaan laajentamalla turvallisuuskatselmustoimintamallia osaksi hyvinvointialueen muita palveluja.

Aluehallintovirastojen vuoden 2024 teemavalvonta koskien pelastuslaitosten valvontatehtävää

Aluehallintovirastot tekivät vuonna 2024 teemavalvonnan koskien pelastuslaitosten valvontatehtävää. Teemavalvonnan mukaan alueella oli kehitettävää kaikissa muissa tarkasteltavissa osa-alueissa, paitsi Valvontasuunnitelman ja palvelumaksujen voimassaolossa ja saatavuudessa. (Taulukko 5.)

Valvontatehtävissä havaitut kehitystarpeet vuonna 2024 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁷

Taulukko 5: Kooste valvontatehtävien kehitystarpeista.

	Kunnossa	Vaatii kehittämistä	Vaatii toimenpiteitä
Riskiarvio ja palvelutasopäätös		●	
Muu asiakirjaohjaus		●	
Onnettomuuskehityksen seurannan huomioiminen		●	
Valvontasuunnitelmien toteutumisen arviointi		●	
Valvontasuunnitelman ja palvelumaksujen voimassaolo ja saatavuus	●		
Valvontatoimenpiteiden, -suoritteiden ja resurssien määrittely		●	
Valvontatyö häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa		●	

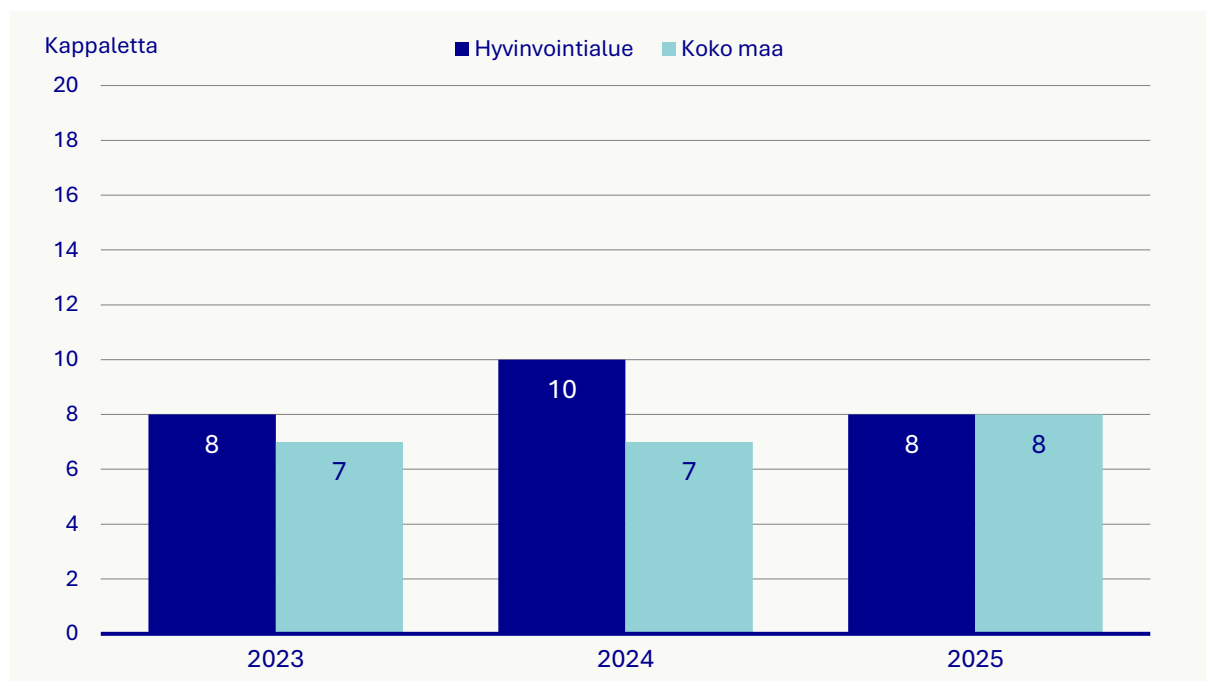
Vuoden 2024 jälkeen tehtyjä korjaustoimenpiteitä ei ole tässä taulukossa huomioitu, joten taulukko ei kaikilta osin ole välttämättä ajan tasalla.

Pronton tilastot

Pronto-järjestelmästä otetun tilaston mukaan pelastuslaitos suoritti vuonna 2025 yhteensä 1 227 palotarkastusta, pois lukien jälkitarkastukset. Palotarkastuksia 1000 asukasta kohti alueella oli yhteensä kahdeksan kappaletta. Valtakunnallisesti palotarkastuksia 1000 asukasta kohti suoritettiin koko maassa keskimäärin kahdeksan kappaletta. Alue on palotarkastuksien määrällä 1000 asukasta kohti tarkastellen valtakunnallisella keskitasolla. Palotarkastusten määrä 1000 asukasta kohti hyvinvointialueella on esitetty alla (Kuva 2).

⁷ Johtopäätökset pelastuslaitoksien valvontatehtävästä. Aluehallintovirastojen julkaisuja 290/2025.

Palotarkastusten määrä suhteessa asukaslukuun Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁸

Kuva 2: Kooste palotarkastusten määrästä 1000 asukasta kohti vuosina 2023–2025.

Pronton tilaston mukaan pelastuslaitos on tarkastanut vuonna 2025 valvontasuunnitelmassa suunnitelluista määristä ympärivuorokautisessa käytössä olevista kohteista (A1) 89 %, opetusrakennuksista ja päiväkodeista (A2) 83 %, kokoontumis- ja liiketiloista (A3) 80 %, teollisuus- ja varastorakennuksista (A4) 88 %, maatalousrakennuksista (A5) 86 % ja muista rakennuksista ja kohteista (A6) 90 %. Näissä A1–A6-kohteissa on suoritettu palotarkastuksia yhteensä 235 kappaletta, mikä vastaa 85 % valvontasuunnitelman mukaisesta tavoitteesta. Määräaikaivalvottavia kohteita alueella oli vuonna 2025 yhteensä 1 580 kappaletta. Keskimääräinen tarkastusväli määräaikaivalvontakohteissa alueella oli noin 5,7 vuotta.

Palotarkastusten toteuma A1-A6-kohteissa on esitelty alla (Taulukko 6).

⁸ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto, tiedot haettu 17.2.2026.

Palotarkastukset A1-A6 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella⁹

Taulukko 6: Kooste A1-A6 kohteiden palotarkastuksista vuonna 2025.

	2025	Edellinen vuosi
Valvottavia A1-A6 kohteita alueella yhteensä	1 580 kpl	2 289 kpl
Suunnitellut määräaikaiset A1-A6 kohteiden tarkastukset (*suunniteltu määrä edellisvuodesta %)	275 kpl (*40 %)	457 kpl
Keskimääräinen suunniteltu tarkastusväli A1-A6 kohteissa	5,7 vuotta	5,0 vuotta
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa suunniteltuihin (*lukumäärä)	85 % (*235 kpl)	94 % (*431 kpl)
A1 Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet (*lukumäärä)	89 % (*41 kpl)	99 % (*87 kpl)
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit (*lukumäärä)	83 % (*15 kpl)	97 % (*38 kpl)
A3 Kokoontumis- ja liiketilat (*lukumäärä)	80 % (*69 kpl)	96 % (*124 kpl)
A4 Teollisuus- ja varistorakennukset (*lukumäärä)	88 % (*67 kpl)	98 % (*122 kpl)
A5 Maatalousrakennukset (*lukumäärä)	86 % (*25 kpl)	82 % (*37 kpl)
A6 Muut rakennukset ja kohteet (*lukumäärä)	90 % (*18 kpl)	73 % (*24 kpl)
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa vuosien 2022–2024 keskiarvoon	-84 %	6 %

Määräaikainen valvonta A1-A6-kohteissa jakautui vuonna 2025 alueen eri kuntien välillä siten, että paras tarkastusprosentti (100 %) palotarkastuksissa saavutettiin Liperissä, jossa suoritettujen palotarkastuksien lukumäärä vastasi tarkastettavien kohteiden määrää. Vastaavasti heikoin tarkastusprosentti (50 %) saavutettiin raportointivuonna suunnitelluista A1-A6-kohteiden palotarkastuksista Nurmeksessa, jossa suoritettujen palotarkastuksien lukumäärä oli yhteensä kahdeksan kappaletta 16 raportointivuonna tarkastettavasta kohteesta. Määräaikaisvalvonnan saatavuus A1-A6-kohteissa alueella ei ole yhdenvertaista.

⁹ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 17.2.2026.

Pronton tilaston mukaan vuonna 2025 asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin tehtiin palotarkastuksia alueella yhteensä 92 kohteeseen. Alueella suoritettiin 10 000 asukasta kohti valvontakäyntejä asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin yhteensä kuusi kappaletta.

Alueella on suoritettu tilaston mukaan vuonna 2025 palotarkastuksia ja paloturvallisuuden itsearviointia asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin sekä muihin kohteisiin. Paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita lähetettiin alueella 1 337 kappaletta, joista pelastuslaitokselle palautui 966 (72 %). Paloturvallisuuden itsearviointikohteisiin suoritettiin tarkastuskäyntejä yhteensä 92 kappaletta. Tarkastuskäyntejä sellaisiin kohteisiin, joista itsearviointilomakkeita ei palautunut, suoritettiin 25 prosenttiin. Asuin- ja vapaa-ajanrakennuksia sekä näiden itsearviointia koskevat tarkemmat tiedot on esitetty alla (Taulukko 7).

Palotarkastukset asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella¹⁰

	2025	Edellinen vuosi
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä	92 kpl	141 kpl
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä / 10 000 asukasta (*valtakunnallinen keskiarvo)	6 kpl (*14 kpl)	9 kpl (*10 kpl)
Suoritettuja paloturvallisuuden itsearviointeja asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin sekä muihin kohteisiin yhteensä	966 kpl	1 661 kpl
Suoritettuja paloturvallisuuden itsearviointeja / 1000 asukasta	6 kpl	10 kpl
Tarkastuskäyntejä paloturvallisuuden itsearviointikohteisiin yhteensä	92 kpl	141 kpl
Tarkastuskäyntejä palautumattomiin paloturvallisuuden itsearviointikohteisiin yhteensä (%)	25 %	47 %

Taulukko 7: Kooste asuin- ja vapaa-ajanrakennusten palotarkastuksista ja itsearvioinneista vuonna 2025.

¹⁰ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 16.2.2026.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Pronton tilaston mukaan määräaikaisen valvonnan tavoitteesta toteutui 85 %, joten alueelle kertyi valvontavelkaa.

Suunniteltujen palotarkastusten määrä lisäksi laski edelliseen vuoteen verrattuna selvästi ja on pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Pronton, selvityksen ja valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin mukaan lukumäärällisessä toteutumisessa on eroja.

Selvityksessä on kuvattu tarkempia tietoja syistä tavoitteista jäämiselle, joista tärkeimpänä mainitaan henkilöstövaje.

Selvityksen mukaan palotarkastuksia toteutettiin koko maakunnan alueella. Pronton tilastojen mukaan määräaikaisvalvonta jakautui epätasaisesti alueen eri kuntien välillä. Määräaikaisvalvonnan saatavuus A1-A6-kohteissa alueella ei ole yhdenvertaista.

Asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin tehtiin palotarkastuksia. Palotarkastusten lisäksi asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöihin kohdennettiin paloturvallisuuden itsearviointia. Paloturvallisuuden itsearvioinnin perusteella tehtiin palotarkastuksia vain vähän.

Selvityksessä tuodaan esiin valvonnan toteumaan liittyviä puutteita ja haasteita, mutta kehitystarpeita ei kuvata erikseen täsmällisesti.

Kehitystarpeina ovat muun muassa henkilöresurssin riittävyys, valvonnan kohdentamisen riskiperusteisuuden vahvistaminen ja syntyneen valvontavelan kiinni kuominen. Myös asuin- ja vapaa-ajan rakennusten valvontatoiminta vaatii kehittämistä.

Kemikaalivalvonnan tarvetta, saatavuutta, laatua tai kehitystarpeita ei voida annetuilla tiedoilla tarkemmin arvioida.

1.6. Valmiustarkastukset

Pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia, joilla valvotaan pelastuslain mukaisia järjestelyjä suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan vuoden 2025 aikana ei havaittu tilanteita, joissa valmiustarkastukselle olisi ollut tarvetta. Pelastuslaitoksella on kyky valmiustarkastusten suorittamiseen, jos tarvetta ilmenee.

Muu tieto

Pohjois-Karjala hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2027
(kumottu 2026)

Palvelutasopäätöksen mukaan tarpeita valmiustarkastuksen toteuttamiselle ei ole toistaiseksi havaittu. Valmiuteen liittyvät asiat on käsitelty viranomaisyhteistyössä tai valvontatoiminnan yhteydessä.

Palvelutasopäätöksessä on päätetty, että pelastuslaitoksella on valmius toteuttaa valmiustarkastuksia.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

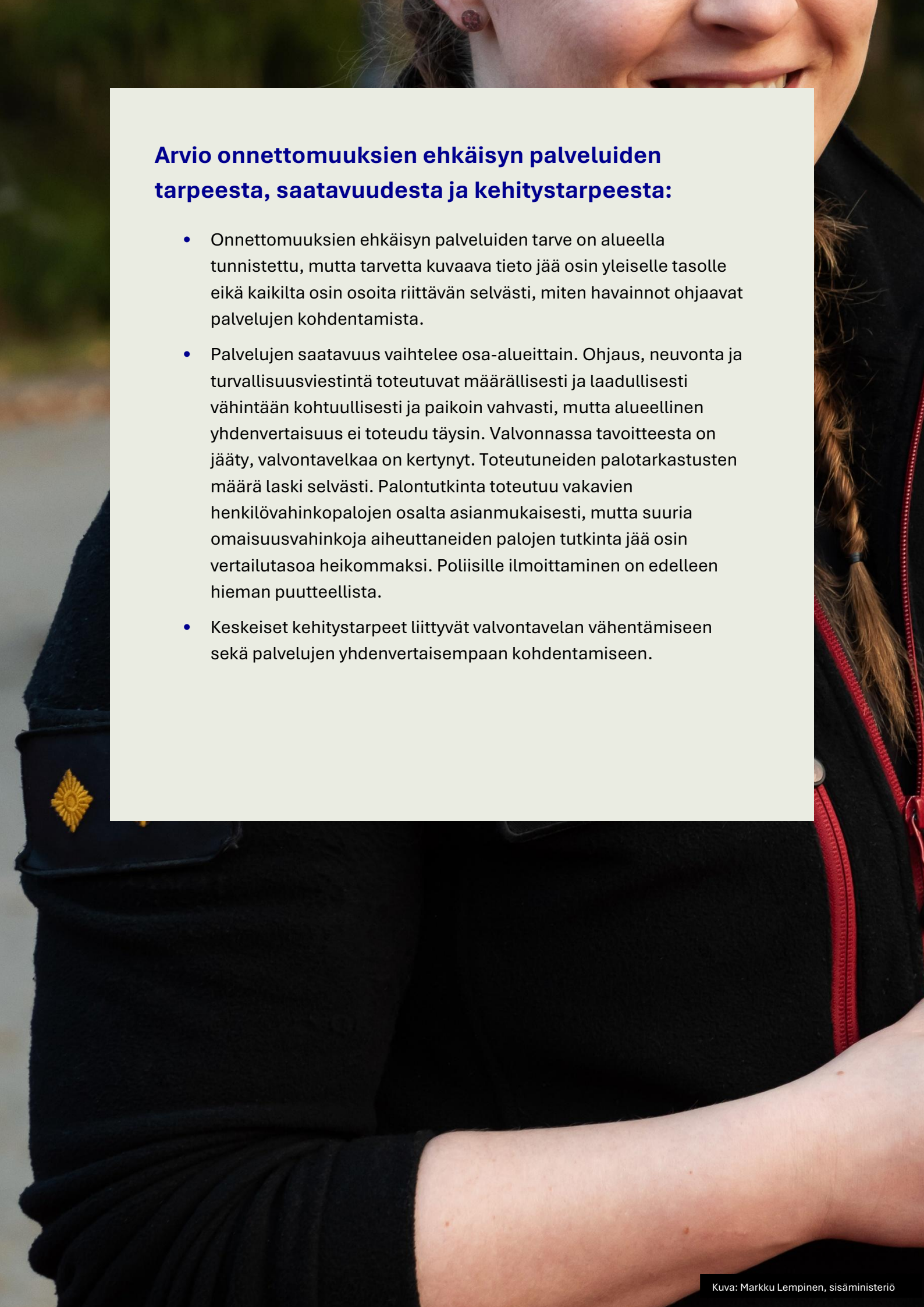
Alue ei ole tunnistanut tarvetta valmiustarkastuksille.

Palvelutasopäätöksessä on päätetty, että pelastuslaitoksella on valmius toteuttaa valmiustarkastuksia.

Valmiustarkastuksia ei ole suoritettu vuonna 2025.

Selvityksestä eikä palvelutasopäätöksestä selviä onko alueella valmiustarkastusten tekemistä varten laadittu erillinen suunnitelma. Tähän asti valmiuteen liittyvät asiat on käsitelty muun valvontatoiminnan yhteydessä. Alue ei ole tuonut esiin kehittämistarpeita valmiustarkastuksiin liittyen.

Kehitystarpeita ja tavoitteisiin pääsyä ei voida tarkemmin arvioida annetuilla tiedoilla.

Arvio onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tarve on alueella tunnistettu, mutta tarvetta kuvaava tieto jää osin yleiselle tasolle eikä kaikilta osin osoita riittävän selvästi, miten havainnot ohjaavat palvelujen kohdentamista.
- Palvelujen saatavuus vaihtelee osa-alueittain. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä toteutuvat määrällisesti ja laadullisesti vähintään kohtuullisesti ja paikoin vahvasti, mutta alueellinen yhdenvertaisuus ei toteudu täysin. Valvonnassa tavoitteesta on jääty, valvontavelkaa on kertynyt. Toteutuneiden palotarkastusten määrä laski selvästi. Palontutkinta toteutuu vakavien henkilövahinkopalojen osalta asianmukaisesti, mutta suuria omaisuusvahinkoja aiheuttaneiden palojen tutkinta jää osin vertailutasoa heikommaksi. Poliisille ilmoittaminen on edelleen hieman puutteellista.
- Keskeiset kehitystarpeet liittyvät valvontavelan vähentämiseen sekä palvelujen yhdenvertaisempaan kohdentamiseen.

2. Pelastustoiminnan palvelut

Pelastustoiminnalla tarkoitetaan kiireellisiä tehtäviä, joiden tarkoituksena on

- pelastaa ja suojata ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuuden uhatessa tai sattuessaa
- rajoittaa onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja ja lieventää onnettomuuden seurauksia.

Pelastustoiminnassa tarvittavat toimenpiteet tulee voida suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

2.1. Pelastustoiminnan toimintavalmius

Pelastustoiminnan toimintavalmius tulee olla toimintaympäristön riskeihin nähden riittävä.

Pelastustoiminnan toimintavalmius muodostuu pelastusmuodostelmien toimintavalmiusajasta ja niiden suorituskyvystä.

Vaativissa pelastustehtävissä pelastustoiminnan onnistumiseen vaikuttaa olennaisesti se, kuinka nopeasti onnettomuuspaikalle saadaan tehtävällä tarvittava suorituskyyinen pelastusmuodostelma.

*Toimintavalmius-
puutteita on saatu
korjattua
merkittävästi.*

Vaatimukset toimintavalmiudelle

Toimintavalmiusajan vaatimukset perustuvat alueen riskeihin ja ne on tarkemmin kuvattu pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa¹¹ (jatkossa *uusi toimintavalmiuden suunnitteluohje*), jonka soveltaminen alkoi vuoden 2026 alussa. Vuotta 2025 koskevat vaatimukset oli kuvattu aiemmassa pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa¹² (jatkossa *aiempi toimintavalmiuden suunnitteluohje*).

¹¹ Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje, Sisäministeriön julkaisu 2025:14

¹² Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje, Sisäasiainministeriön julkaisu 21/2012

Pelastustoimen tulee olla sitä nopeammin onnettomuuskohteessa mitä suurempi onnettomuusriski alueella on. Riskitason määrittämistä varten Suomi on jaettu 1 km x 1 km kokoisiksi riskiruuduiksi. Kullekin ruudulle määritellään riskiluokka (I–IV), joka määräytyy tilastollisen mallin avulla muodostetun ruutukohtaisen riskitason perusteella. Malli pyrkii ennustamaan riskiruudun vuosittaista kohonneen pelastuspotentiaalin onnettomuuksien (KoPPO) määrää. Selittävinä muuttujina malli käyttää edellisen viiden vuoden onnettomuusmäärää sekä kyseisen riskiruudun rakennusten kerrosalaa.

Aiemmassa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa kullekin riskiluokalle (I–IV) on asetettu enimmäisaika, jossa pelastustoimen ensimmäisen yksikön tulee ruudut tavoittaa. Vähimmäistavoitteena oli, että A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 prosentissa tehtävistä kussakin ruudussa.¹³ (Taulukko 8.)

Aiemmassa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa tehokkaan pelastustoiminnan alkamiselle on asetettu toimintavalmiusaikatavoitteet. Käytännössä tehokas pelastustoiminta on katsottu alkaneen riskiluokkakokohtaisesti vakioajassa sen jälkeen, kun pelastusryhmä on onnettomuuskohteessa, ellei pelastustoiminnan johtaja ole erikseen toisin arvioinut.¹⁴ Aiemmassa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa pelastusjoukkueelle oli asetettu riskiluokkakohdaiset toimintavalmiusaikatavoitteet.¹⁵ (Taulukko 8.)

Toimintavalmiusaikoihin liittyvien vaatimusten lisäksi A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin on aina hälytettävä vähintään pelastusryhmän kokoinen muodostelma, koska A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävässä on tai voi olla välitön ihmisen, ihmishengen, ympäristövahinkojen tai suurten omaisuusarvojen pelastamiseen tai suurten lisävahinkojen estämiseen liittyvä tehtävä pelastustoimelle. Tällaisen tehtävän hoitaminen edellyttää vähintään pelastusryhmän kokoista muodostelmaa, jotta tehtävä voidaan suorittaa viivytyksettä, tehokkaasti ja työturvallisesti.

¹³ Uudessa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa toimintavalmiusaikaan liittyvä vaatimus on yhtäläinen, mutta *yksikkö* -käsite on korvattu *ensimmäinen vaste* -käsitteellä. Ensimmäinen vaste koostuu vähintään kahdesta pelastustoimintakelpoisesta henkilöstä ja soveltuvasta kalustosta. Ensimmäiselle yksikölle ei vastaavia suorituskykyvaatimuksia ollut asetettu.

¹⁴ Uudessa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa toimintavalmiusaikavaatimukset koskevat nimenomaisesti pelastusryhmän saapumista onnettomuuspaikalle, ei tehokkaan pelastustoiminnan aloittamista.

¹⁵ Uudessa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa pelastusjoukkuetta koskevat toimintavalmiusaikavaatimukset pysyivät ennallaan.

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden tavoiteajat

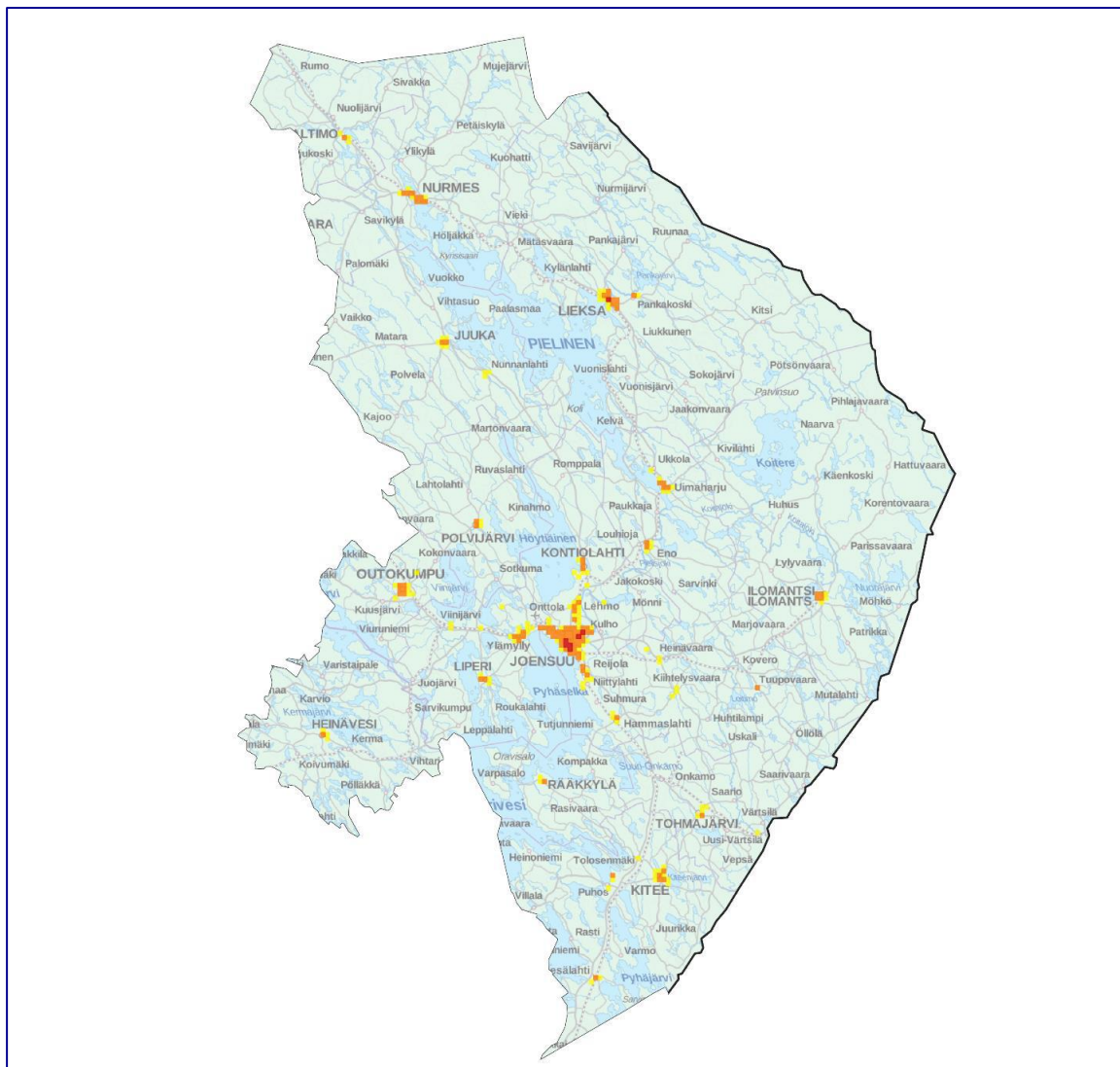
Taulukko 88: Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikavaatimukset aiemmassa ja uudessa pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohjeissa (A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävät).

Riskiluokka	1. yksikön TVA (TVSO 2012)	Pelastus- toiminnan TVA (TVSO 2012)	Pelastus- joukkueen TVA (TVSO 2012)	1. vasteen TVA (TVSO 2025)	Pelastus- ryhmän TVA (TVSO 2025)	Pelastus- joukkueen TVA (TVSO 2025)
I	6 min	11min	20 min	6 min	9 min	20 min
II	10 min	14 min	30 min	10 min	12 min	30 min
III	20 min	22 min	30 min	20 min	20 min	30 min
IV	-	-	-	-	-	-

Riskialuekartta

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä on määriteltä, että pelastustoiminnan palvelut tuotetaan alla olevan riskialuekartan mukaisesti. Pohjois-Karjalan riskialuekartta on esitetty alla (**Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.**). Kuvassa punainen ruutu on riskiluokan I ruutu, oranssi riskiluokan II ruutu ja keltainen riskiluokan III ruutu.

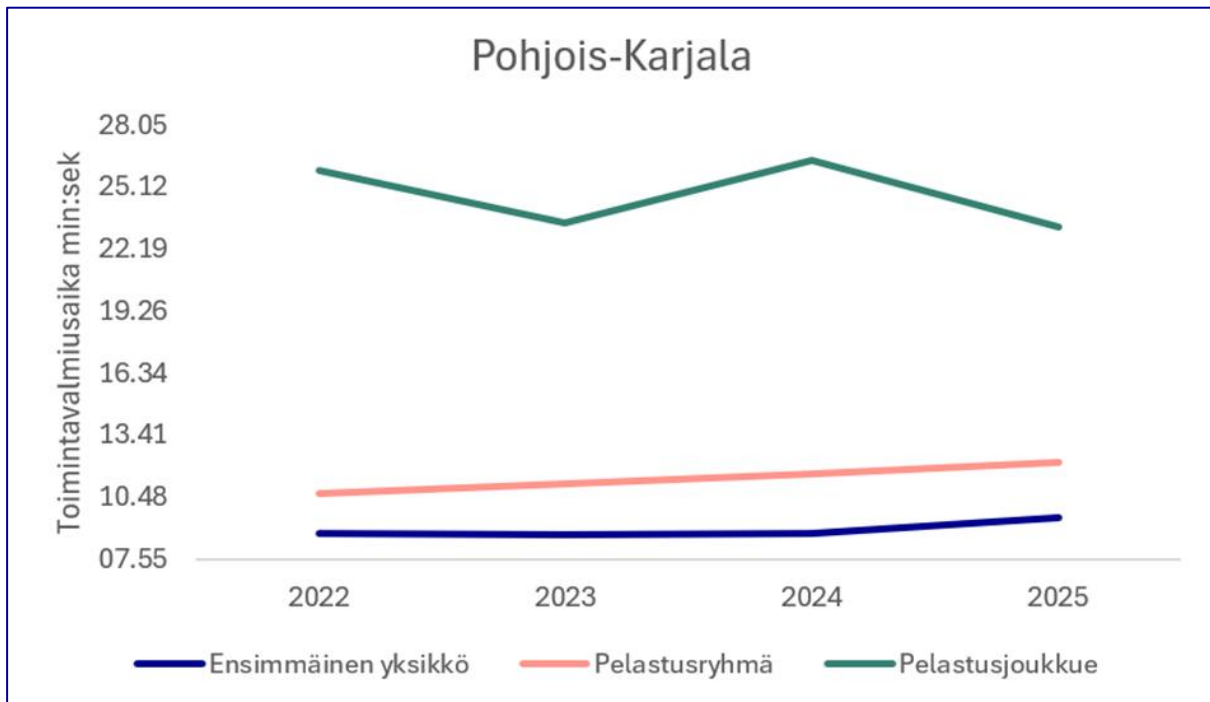
Pohjois-Karjalan riskialuekartta 2025

Kuva 3: Riskialuekartta vuonna 2025.

Muu tieto

Pelastustoiminnan toimintavalmiusajat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella¹⁶

Kuva 4: Kooste toimintavalmiusaikojen kehityksestä vuosina 2022–2025.

2.1.1. Pelastustoiminnan ensimmäinen yksikkö

Pelastustoiminnan ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika on aikaväli ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun ensimmäinen pelastustoimen yksikkö on kohteessa. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikaa mitataan ainoastaan A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä niistä yksiköistä, jotka ovat siirtyneet tapahtumapaikalle hälytysajona.

Pelastustoiminnan ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 9 minuuttia 53 sekuntia vuonna 2025. Tätä edeltävän kolmen vuoden (2022–2024) ajalta otettu toimintavalmiusaikojen mediaani oli 9 minuuttia 6 sekuntia, joten ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika on merkittävästi heikentynyt edeltävään kolmeen vuoteen verrattuna.

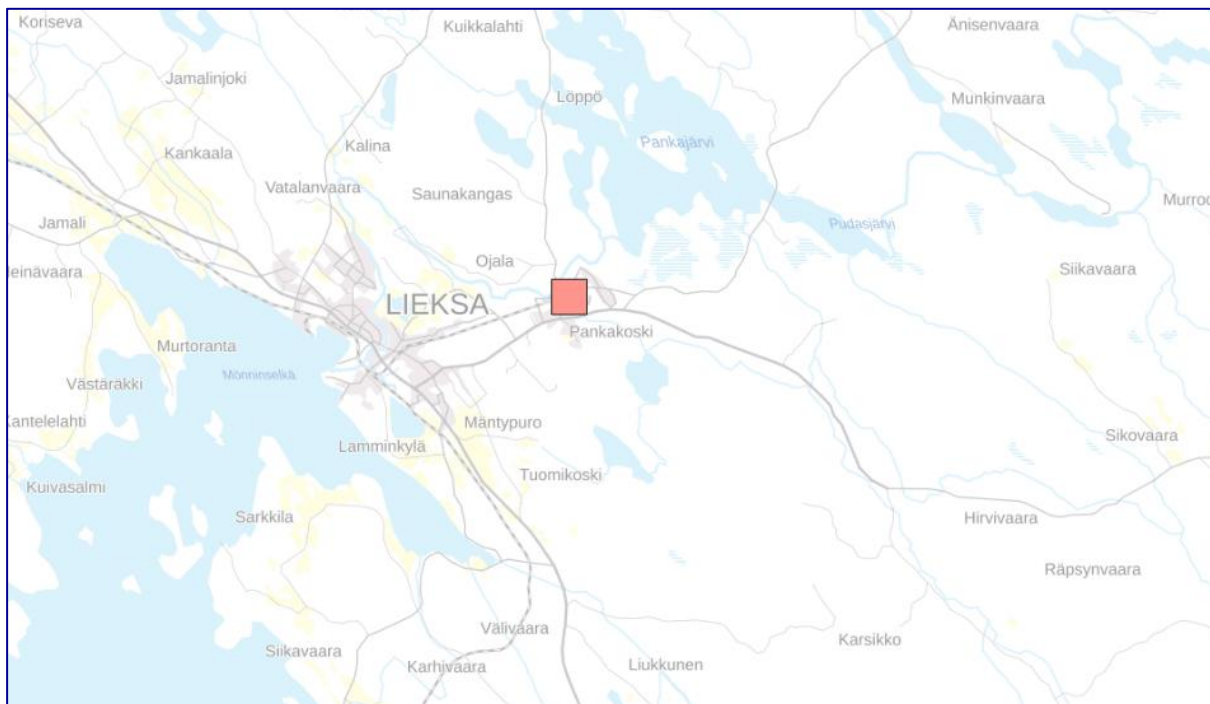
¹⁶ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 7.2.2026.

Ruuduittain tarkasteltuna toistuvia ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikapuutteita oli 31.12.2025 yhdessä ruudussa, Lieksan Pankakoskella. (

Kuva 5.) Toistuviksi puutteiksi on huomioitu ne ruudut, joissa ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteita ei saavutettu kolmena edellisenä tarkastelujaksona, eikä ruudun riskiluokka ole laskenut vuosien 2025 ja 2026 välissä. Näin ollen tässä tarkastelussa on mukana vain ne ruudut, joiden puutteet oletettavasti eivät korjaannu tavoitteiden helpottumisen myötä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toimintavalmiusaikapuutteet

Kuva 5: Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen riskiruudut, joissa toistuvia ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikapuutteita 31.12.2025.

2.1.2. Pelastusryhmä ja sen hälyttäminen A/B-kiireellisyysluokan tehtäviin

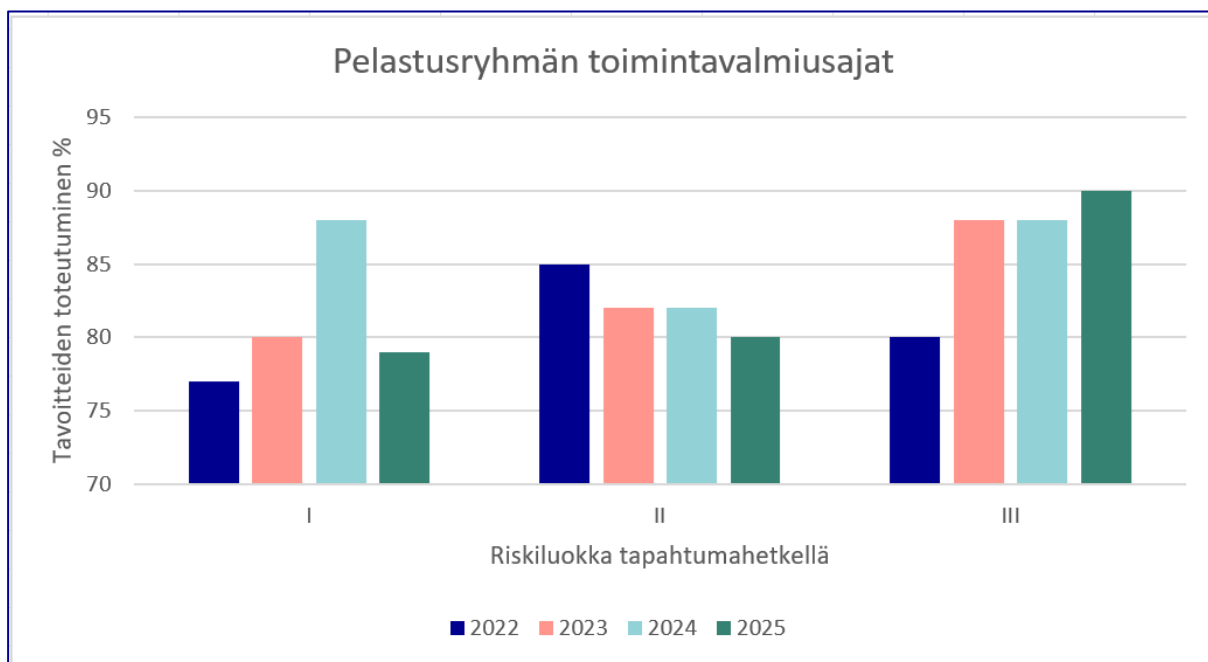
Pelastusryhmän toimintavalmiusaika on aikaväli ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun vähintään neljän hengen vahvuinen pelastusryhmä on onnettomuuskohteessa. Toimintavalmiusaikaa mitataan ainoastaan A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä ja huomioon otetaan ne yksiköt, jotka ovat siirtyneet tapahtumapaikalle hälytysajona.

Pelastusryhmän toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 12 minuuttia 26 sekuntia vuonna 2025. Tätä edeltävän kolmen vuoden (2022–2024) ajalta otettu toimintavalmiusaikojen mediaani oli 11 minuuttia 23 sekuntia, joten pelastusryhmän toimintavalmiusaika on merkittävästi heikentynyt edeltävään kolmeen vuoteen verrattuna.

Pelastusryhmän toimintavalmiusaika täytti uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiset tavoitteet I-riskiluokassa 79 prosentissa, II-riskiluokassa 80 prosentissa ja III-riskiluokassa 90 prosentissa tehtävistä. Uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukainen tavoite on, että toimintavalmius täyttyy riskiluokakohtaisesti vähintään 80 prosentissa tehtävistä.

Huomioitavaa on, että aiemmassa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa pelastusryhmän toimintavalmiusajalle ei ollut suoraa vaatimusta. Tämän vuoksi tässä tehtävä pelastusryhmän toimintavalmiusajan tarkastelu havainnollistaa vuoden 2025 ja sitä edeltävien vuosien tilannetta suhteessa vuoden 2026 alussa voimaan tulleisiin vaatimuksiin.

Pelastusryhmän toimintavalmiusaikojen saavuttaminen riskiluokittain

Kuva 6: Pelastusryhmän toimintavalmiusaikojen tavoitteiden saavuttaminen vuosina 2023–2025.

A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin hälytettiin Prontoon kirjattujen tietojen mukaan vähintään pelastusryhmän kokoinen muodostelma 88 % kaikissa tehtävissä. Vaatimus on, että vähintään pelastusryhmä tulee hälyttää kaikkiin A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin ilman poikkeusta.

2.1.3. Pelastusjoukkue

Pelastusjoukkue koostuu johtajasta ja vähintään kahdesta ja enintään viidestä pelastusryhmästä. Koska todellisen pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikoja ei ole käytettävissä, laskennallisena pelastusjoukkueen toimintavalmiusajana toimenpidetilasto Prontoissa käytetään aikaväliä ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun tapahtumapaikalle on saapunut vähintään yhdeksän pelastustoimen henkilöä. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 23 minuuttia 21 sekuntia vuonna 2025. Tätä edeltävän kolmen vuoden (2022–2024) ajalta otettu toimintavalmiusajojen mediaani oli 25 minuuttia 42 sekuntia, joten pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika on merkittävästi parantunut edeltävään kolmeen vuoteen verrattuna.

Pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika täytti uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiset tavoitteet I-riskiluokassa 95 prosentissa, II-riskiluokassa 99 prosentissa ja III-riskiluokassa 93 prosentissa tehtävistä. Uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukainen tavoite on, että toimintavalmius täyttyy riskiluokakohtaisesti vähintään 80 prosentissa tehtävistä.

Huomioitavaa on, että aiemmassa toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa pelastusjoukkueen toimintavalmiusajalle ei ollut riskiluokakohtaista vaatimusta. Tämän vuoksi tässä tehtävä pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan tarkastelu havainnollistaa vuoden 2025 ja sitä edeltävien vuosien tilannetta suhteessa vuoden 2026 alussa voimaan tulleisiin vaatimuksiin. Tarkastelu antaa kuitenkin vertailukelpoisen tuloksen, koska pelastusjoukkueen toimintavalmiuden ajalliset vaatimukset eivät muuttuneet.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan vuonna 2025 toimintaympäristössä ei tapahtunut äkillisiä muutoksia, mutta väestön ikääntyminen ja haja-asutusalueiden palvelurakenteen muutokset vaikuttavat palvelutarpeeseen. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiuteen liittyviä pitkäaikaisia puutteita todettiin vanhan ohjeen mukaisilla tarkasteluilla olevan Joensuun Rantakylässä ja Liperin Ylämyllyllä ja lisäksi ennustettavissa on pitkäaikaisia puutteita Joensuun Reijolassa ja Kontiolahden Lehmossa. Pelastusryhmän toimintavalmiusajassa ei ole pitkään jatkuneita puutteita. Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajoissa on odotettavissa haasteita Joensuun ulkopuolisilla alueilla pitkien välimatkojen vuoksi.

Päivystävien pelastusasemien perustaminen on parantanut ensimmäisen vasteen toimintavalmiutta ja sitä pyritään edelleen kehittämään Kontiolahden Uuron alueelle perustettavalla pelastusasemalla.

Selvityksen mukaan pelastusryhmän ja pelastusjoukkueen toimintavalmiutta pyritään parantamaan sivutoimisten ja vapaalta tehtäville osallistuvien päätoimisten hälytyskorvausjärjestelmää kehittämällä.

Arvio pelastustoiminnan toimintavalmiuden tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikaan liittyvät tarpeet on määritelty alueen uhkien ja riskien perusteella valtakunnallisesti yhdenmukaisin laskennallisin perustein.
- Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajoissa on toistuvia puutteita Lieksan Pankakoskella. Muilla alueilla olleet puutteet on saatu poistumaan päivystävien pelastusasemien perustamisen myötä ja osittain ongelmallisten alueiden riskiruutujen riskiluokkamuutosten takia. Alue ennakoii ensimmäisen vasteen toimintavalmiuteen liittyviä ongelmia Kontiolahden ja Joensuun Lehmon alueelle. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi alue suunnitellut uutta pelastusasemaa Kontiolahden Uuron alueelle. Toimenpiteiden todelliset vaikutukset voidaan arvioida vasta jälkikäteen.
- Vuonna 2025 pelastusryhmän toimintavalmius toteutui siten, että se likipitään täyttää vuoden 2026 alussa voimaan tulleet vaatimukset vähimmäistasolla, mikäli toiminta jatkuu ennallaan. Muihin hyvinvointialueisiin verrattuna pelastusryhmän toimintavalmiusaika oli selvästi keskimääräistä heikompi.
- Vuonna 2025 pelastusjoukkueen toimintavalmius toteutui siten, että se täyttää vuoden 2026 alussa voimaan tulleet vaatimukset, mikäli toiminta jatkuu ennallaan. Muihin hyvinvointialueisiin verrattuna pelastusryhmän toimintavalmiusaika oli hieman keskimääräistä heikompi.
- Pelastusryhmän ja pelastusjoukkueen toimintavalmiuden parantamiseksi alue on kehittänyt hälytyskorvausjärjestelmää saadakseen aiempaa enemmän henkilöstöä osallistumaan tehtäville. Tarkempaa arvioita tai toteumaa toimenpiteiden vaikuttavuudesta ei ole kuitenkaan esitetty.
- A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviin hälyttämisessä oli usein puutteita. Muihin hyvinvointialueisiin verrattuna alue oli riittävän pelastusmuodostelman hälyttämisessä selvästi keskimääräistä heikompi.

2.2. Pelastustoiminnan suorituskyvyt

Pelastustoiminnan suorituskyvyillä viitataan pelastuslaitoksen kykyyn suoriutua pelastustoiminnan tehtävistä omin voimin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Pelastustoiminnan suorituskyvyt muodostuvat yhdestä tai useammasta kyvykkyydestä. Kyvykkyyksiä ovat esimerkiksi pelastuslaitoksen voimavarat, kuten henkilöstö ja heidän osaamisensa, ajoneuvot, järjestelmät, toimintatavat, suunnitelmat ja sopimukset.

Pelastustoiminnan suorituskyky on kokonaisuutena hyvällä ja pääosin riittävällä tasolla.

2.2.1. Tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Tulipaloihin liittyvällä suorituskyvyllä vastataan rakennuspaloihin, maastopaloihin ja muihin tulipaloihin.

Rakennuspalot voivat edellyttää savusukellusvalmiutta. Savusukelluksella tarkoitetaan paineilmahengityslaitteiden ja asianmukaisten suojavarusteiden avulla tehtävää sammutus- ja pelastustyötä, joka edellyttää tunkeutumista palavaan, savuiseen ja rajattuun sisätilaan tai työskentelyä palavan rakennuksen katolla.

Savusukellus edellyttää pelastajilta tehtävän vaatimaa koulutusta, säännöllistä vuosittaista osaamisen ylläpitävää harjoittelua sekä riittävää fyysistä kuntoa ja riittävää terveydentilaa. Palavan ja rajatun sisätilan sammuttamiseen käytetään myös muita menetelmiä kuin savusukeltamista.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen rakennuspalloissa jää tavoitetasosta. Selvityksessä rakennuspallojen osalta kuvataan, että päivystävien pelastusasemien perustaminen on lisännyt välittömässä lähtövalmiudessa olevaa savusukelluskelpoista henkilöstöä, mutta pienillä asemilla sivutoimisten savusukelluskelpoisten määrä on laskenut ja kyky kootaan usein tehtävällä paikalle hälytetystä resurssista.

Maastopalojen osalta suorituskyky on lähes tavoitetasolla. Selvityksen mukaan maastopalojen torjuntavalmiutta on parannettu kokoamalla erillinen maastopaloryhmä ja huoltoyksikkö pitkäkestoisia tehtäviä varten. Lisäksi kalustoa ja tekniikkaa on uudistettu. Huolena nostetaan kauden piteneminen, samanaikaisten pitkäkestoisten palojen kuormitus sekä ennakoimattomat kustannukset.

Liikennevälinepalojen osalta suorituskyky on lähes tavoitetasolla. Selvityksen mukaan liikennevälinepalojen osalta painopisteenä kuvataan sähköautopaloihin varautuminen sekä metsä- ja maatyökonepalojen erityispiirteet.

Muiden tulipalojen osalta suorituskyky on lähes tavoitetasolla. Selvityksen mukaan niihin vastataan samoilla suorituskyvyillä, kuin muihin tehtäviin. Merkittäviä muita tulipaloja ovat erilaiset kasat, jotka syttyessään ovat erittäin pitkäkestoisia. Esimerkkinä mainitaan orgaanisten aineiden läjitysalueet.

Sammutusveden saamisen palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla. Selvityksen mukaan sammutusveden saatavuutta on parannettu vesihuoltoyksikkötoimintaa kehittämällä ja säiliöautokalustoa lisäämällä, mutta laajoilla alueilla ikääntyneet sammutusvesijärjestelmät eivät vastaa nykyistä tarvetta. Korjaustoimia suunnitellaan kuntien kanssa teollisuusalueilla.

Muu tieto

Vuonna 2025 Pronon tietojen mukaan tulipaloja oli Pohjois-Karjalan alueella 434 kappaletta, joista rakennuspaloja oli 62. Pelastusjoukkueella tai sitä suuremmalla pelastusmuodostelmalla sammutettiin 111 tulipaloa. Edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli 407 tulipaloa, joista pelastusjoukkueella tai sitä suuremmalla pelastusmuodostelmalla sammutettiin 98.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole tulipalojen edellyttämään suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita. Laajoilla alueilla sammutusvesijärjestelmät eivät kuitenkaan ole kaikilta osin riittävällä tasolla. Savusukellusvalmiudet ovat heikentyneet merkittävästi, mutta vaihtoehtoisiin menetelmiin on panostettu hyvin tuloksin.

2.2.2. CBRNE-onnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

CBRNE-onnettomuuksilla tarkoitetaan onnettomuuksia, joissa on osallisena kemiallisia aineita (C), biologisia taudinaiheuttajia (B), radioaktiivisia aineita (R), ydinenergiaa (N) tai räjähteitä (E). Näiden aineiden aiheuttamien ympäristövahinkojen torjunnan suorituskykyä käsitellään tämän arvon luvussa 2.2.4. Pelastustoimen keskeisiä suorituskykyjä CBRNE-onnettomuuksissa ovat

- vaarallisten aineiden nopea tunnistaminen ja havaitseminen
- tilannekuvan muodostaminen erilaisin mittaus- ja näytteenottomenetelmin
- CBRNE-aineiden aiheuttaman vaaran rajoittaminen ja hallinta
- altistumisvaarassa olevien suojaaminen ja tarvittaessa evakuoiminen
- turvallinen toiminta omien suojavarusteiden avulla
- haitallisten aineiden poistaminen henkilöstöstä, altistuneista ja kalustosta
- valmius toteuttaa muut tarvittavat jälkitoimet.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen jää tavoitetasosta. Selvityksen mukaan pelastuslaitos on parantanut ensimmäisen yksikön toimintavalmiutta päivystävällä pelastusasemaverkostolla sekä pelastajien resursoinnilla. Alueella kemikaalisukelluskyky kootaan tilannepaikalla saatavuuden ja kelpoisuuksien perusteella. CBRNE- materiaalista valmiutta kehitetään vuoden 2026 aikana.

Muu tieto

Vuonna 2025 Pronon mukaan vaarallisten aineiden onnettomuuksia oli Pohjois-Karjalan alueella 7 kpl, joista bensiiniin liittyviä oli kolme. Vaarallisten aineiden onnettomuuksien edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli 12.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

CBRNE-onnettomuuksien edellyttämässä materiaalisessa valmiudessa on puutteita ja niitä tulee kehittää suunnitelman mukaisesti. Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole muita CBRNE-onnettomuuksien edellyttämään suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita

2.2.3. Vesipelastamisen suorituskyyky

Vesipelastamista on venekaluston avulla tehtävä pelastustoiminta ja pintapelastus sekä vesisukellus. Pintapelastus tarkoittaa veden pinnalta tai välittömästi pinnan alta ilman vesisukelluslaitetta tehtävää ihmisen, eläimen tai omaisuuden pelastamista ja vahingon torjuntaa. Vesisukellus tarkoittaa vesisukelluslaitetta ja -varustusta edellyttävää ihmisen tai omaisuuden pelastamista ja ympäristövahingon torjuntaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen jää tavoitetasosta.

Vesipelastusriskit ja -kohteet kuvataan tunnistetuiksi maakunnallisesti.

Vesisukelluskyyky kuvataan ylläpidetyksi pääosan ajasta välittömässä lähtövalmiudessa ja keskitetty Joensuuhun riskien painottumisen perusteella.

Pintapelastusvalmiutta ylläpidetään ja sitä varmistetaan päivystäviltä pelastusasemilta seudullisesti. Sivutoimisessa henkilöstössä pintapelastuskelpoisia kuvataan olevan vain vähän, jolloin lähipelastusasemien valmius ei ole varmistettua.

Kaluston osalta kuvataan pyrkimys parantaa vene- ja kelirikkoalustoa, mutta investointitarpeita jää jatkoon. Kelirikkoaluskaluston tarve on kasvanut ja laitteiden määrä kuvataan liian vähäiseksi vesialueisiin nähden.

Muu tieto

Vuonna 2025 Pronon mukaan ihmisen tai eläimen vesipelastustehtäviä oli Pohjois-Karjalan alueella 26 kpl, joista vesisukellusta käytettiin kolmessa. Edellisen kolmen vuoden ihmisen tai eläimen vesipelastustehtävien keskiarvo oli 30.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tietojen mukaan vesipelastamisen suorituskyyky on ollut puutteellinen joiltain osin pintapelastuksen osalta. Alueella on alueen eri osissa vesistöjä, jotka vaativat sivutoimiselta henkilöstöresurssilta pintapelastuskelpoisuutta.

Merkittävimpinä kehityskohteina ovat sivutoimisten määrän ja pintapelastuskelpoisten määrän kasvattaminen tai vaihtoehtoisten menetelmien käyttöönotto sekä vene- ja kelirikkoaluston investointitarpeet.

2.2.4. Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyky

Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyky perustuu kykyyn ryhtyä nopeasti tarvittaviin pelastustoimiin öljy- ja kemikaalivahinkojen torjumiseksi sekä johtaa nämä toimet tehokkaasti eri ympäristöissä, mukaan lukien maa-alueet ja merialueiden rannikkoalueet.

Pelastustoimelta edellytetään valmiutta rajoittaa vahingon leviäminen, kerätä ja poistaa vaarallinen aine sekä huolehtia torjuntakaluston ja materiaalin riittävydestä, huollosta ja käytettävyydestä. Keskeistä on myös toiminnan suunnitelmallisuus, ohjeistuksen ja vastuiden selkeys sekä kyky toimia johdetusti moniviranomaisyhteistyössä.

Suorituskykyä tukevat osaava henkilöstö, toiminnan harjoittelu, riittävät resurssit sekä alueellisiin riskiarvioihin perustuva varautuminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen jää tavoitetasosta.

Selvityksessä ympäristövahinkojen torjunnan suorituskyvyn kuvataan olevan suunnitelmakokonaisuutena ja osin kalustoltaan (etenkin venekalusto) vanhentunut, mutta tilannetta korjaa tuleville vuosille saatava ympäristövahinkorahaston avustus, joka mahdollistaa aluskaluston päivittämistä. Käytössä olevan öljyntorjuntasuunnitelman kuvataan olevan vanhentunut ja se päivitetään ympäristövahingontorjuntasuunnitelmaksi. Venekaluston uudistamisen kuvataan olevan käynnissä.

Puomikaluston kuvataan olevan ajantasaista ja keskitetty Joensuuhun. Sijointus ja määrä tarkastellaan uudelleen suunnitelmatyön yhteydessä. Harjoitustoiminnasta kuvataan yhteistoimintaharjoitus Kuopiossa, venetoimintakurssin käyttöönotto sekä ympäristövahingontorjuntakurssin valmistelu. Harjoituskorttien avulla harjoittelu on yhdenmukaista ja ohjattua. Selvityksessä todetaan, että suorituskyky saavutti tavoitteet vuonna 2025 sekä kalustollisesti että henkilöstöllisesti.

Muu tieto

Vuonna 2025 öljyvahinkoja oli Pronton mukaan Pohjois-Karjalan alueella 113 kpl, joista vesialueilla 8. Edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli 86.

Aluehallintovirastot tekivät ympäristövahinkojen torjunnan valvontaa vuoden 2025 aikana yhtenäisesti koko Suomessa¹⁷. Vastaava valvonta suoritettiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja valvonta toistettiin nyt samoin menetelmin. Valvonta koostui

¹⁷ Ympäristövahinkojen torjuntavalmius pelastustoimessa 2025. Lupa- ja valvontaviraston julkaisu 5/2026.

torjuntavalmiustason arvioinnista, suoriteperusteisesta arvioinnista sekä yhteisestä läpikäynnistä, joiden perusteella on tehty torjuntavalmiuden kokonaisarviointi.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen riskinarvion edellyttämä torjuntavalmiustaso on B. Tasoa ei saavuteta, merkittävimmät puutteet koskevat suunnittelua kokonaisuutena. Aluehallintoviraston arvion mukaan puutteet eivät ole niin huomattavia, että ympäristövahingon torjunta olisi vakavasti uhattuna. Keskeisimpinä kehittämiskohteina on pelastuslaitoksen ympäristövahingon torjuntasuunnitelman päivityksen loppuunsaattaminen sekä henkilöstön harjoittelun määrän lisääminen. Pelastustoimen rahoituksen taso on hidastanut investointeja ja sen takia venekaluston investointivelka on merkittävä. Mikäli investointeja joudutaan vielä siirtämään, ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden suorituskyky heikkenee eikä riskien mukainen riittävä palvelutaso toteudu.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole ympäristövahinkojen torjunnan edellyttämään suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan merkittävimpinä kehityskohteina ovat investointivelan vähentäminen, ympäristövahingon torjuntasuunnitelman päivityksen loppuunsaattaminen sekä henkilöstön harjoittelun määrän lisääminen. Kehitystarpeena on myös riskiarvion edellyttämän torjuntavalmiustason saavuttamisen määrätietoinen edistäminen.

Mikäli investointeja joudutaan vielä siirtämään, ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden suorituskyky heikkenee eikä riskien mukainen riittävä palvelutaso toteudu.

2.2.5. Korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyky

Korkealta tai alhaalta pelastaminen sisältää ajoneuvokalustolla ja köysipelastamisella tehtävät korkealta tai alhaalta pelastamisen toimenpiteet ja työskentelyn alueella, jossa on putoamisvaara. Putoamisvaarallisella alueella työskentely voi olla henkisesti ja fyysisesti vaativaa työtä, jonka turvallinen suorittaminen asettaa tekijälle

terveydentilaan, toimintakykyyn, koulutukseen ja harjoitteluun liittyviä erityisvaatimuksia.¹⁸

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla. Suorituskyvyn tarve kuvataan hyvin harvinaiseksi, minkä vuoksi valmiuden ylläpitoa on muutettu merkittävästi. Toiminta kuvataan keskitetyn voimakkaasti päätoimiselle henkilöstölle, ja käytössä oleva kalusto sekä koulutussisältö on uudistettu. Kohteiden kuvataan olevan ennalta tunnistettuja ja harjoitustoimintaa on kohteissa toteutettu säännöllisesti.

Muu tieto

Vuonna 2025 korkealta tai alhaalta pelastamisen menetelmiä käytettiin Pronton mukaan Pohjois-Karjalan alueella 10 tehtävässä. Puomitikas-, nostolava- tai tikasautoilla oli yhteensä 118 tehtävää. Mukana on myös ne tehtävät, joissa ajoneuvoja ei käytetty, tai niitä on käytetty varmistamiseen tai muuhun kuin ihmisen pelastamiseen. Edellisen kolmen vuoden tehtävien keskiarvo, jossa korkealta tai alhaalta pelastamisen menetelmiä käytettiin, oli seitsemän. Puomitikas-, nostolava- tai tikasautojen tehtävä oli 111.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole korkealta tai alhaalta pelastamisen edellyttämään suorituskyyyn liittyviä erityisiä puutteita.

¹⁸ Putoamisvaarallisella alueella työskentely pelastustoimessa. Sisäministeriön julkaisuja 2021/6.

2.2.6. Liikenneonnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

Liikenneonnettomuuksilla tarkoitetaan tie-, raide-, vesi- ja ilmailuliikenteessä tapahtuvia onnettomuuksia. Pelastustoimen suorituskyky näissä tilanteissa koostuu kyvystä muodostaa nopea ja luotettava tilannekuva, turvata onnettomuusalue, estää lisävahingot ja toteuttaa tehokas pelastaminen ja ensitoimet kaikissa liikennemuodoissa. Tämän lisäksi suorituskyky edellyttää osaamista ajoneuvojen, kuljetusjärjestelmien ja toimintaympäristöjen erityispiirteistä ja kykyä käyttää erikoiskalustoa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla. Varautuminen kuvataan pelastustoiminnan perusosaamiseksi ja ylläpidetyksi laaja-alaisesti kaikilla pelastusasemilla. Kehitystarpeeksi nostetaan autojen kehittyminen ja vaihtoehtoiset energiamuodot, jotka edellyttävät lisää huomiota ja materiaalia esimerkiksi pelastustekniseltä kehittämisen osalta. Raskaan liikenteen täydentäviin tarpeisiin kuvataan varauduttavan kokoamalla kalustoa seudullisesti.

Muu tieto

Vuonna 2025 liikenneonnettomuuksia oli Pron-ton mukaan Pohjois-Karjalan alueella 348 kpl, joista tieliikenneonnettomuuksia oli 329. Edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli 406, joista tieliikenneonnettomuuksia oli 392.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole liikenneonnettomuuksien edellyttämään suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

Merkittävimpinä kehityskohteina ovat vaihtoehtoisten energiamuotojen mukanaan tuomiin haasteisiin vastaaminen.

2.2.7. Väestön varoittamisen suorituskyky

Väestön varoittamisen suorituskyvyn tarkoituksena on varmistaa, että väestölle voidaan välittää vaara- ja onnettomuustilanteissa tarvittavat vaaratiedotteet ja toimintaohjeet nopeasti ja luotettavasti. Suorituskyky edellyttää, että pelastustoimi pystyy arvioimaan varoittamisen tarpeen, tuottamaan selkeät ja oikea-aikaiset viestit sekä käynnistämään varoittamiseen tarkoitetut hälytys- ja varoitusjärjestelmät. Lisäksi pelastustoimen on ylläpidettävä järjestelmien toimintakuntoa, jotta ne toimivat sekä normaaliolojen häiriöissä että poikkeusoloissa väestön suojaamiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen jää tavoitetasosta.

Vaaratiedottamisen prosessi on kunnossa. Väestöhälyttimissä on vaihtelua laitteiston osalta. Laitteisto ei ole yhdenmukaista. Tämän lisäksi käyttövarmuus väestöhälyttimien osalta on vaihtelevaa. Palvelutarvetta on arvioitu kattavuuden osalta ja on selvitettävä, onko väestöhälyttimien kuuluvuus riittävällä tasolla uusien asutuskeskittymien osalta.

Muu tieto

Vuonna 2025 väestön varoittamista edellyttämiä tehtäviä Pronon mukaan Pohjois-Karjalan alueella ei ollut. Edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli neljä tehtävää vuodessa. Varsinaista vaaratiedotetta ei ollut tarpeen antaa.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tietojen mukaan väestön varoittamisen edellyttämä suorituskyky on ollut puutteellinen joiltain osin väestöhälyttimien käyttövarmuuden ja yhtenäisyyden osalta. Myöskään kattavuuden riittävydestä ei ole varmuutta.

2.2.8. Muiden paikallisten riskien edellyttämät suorituskyyt

Muut paikalliset riskit ovat riskianalyysissa tunnistettuja paikallisia kohteita, alueita ja ilmiöitä, joita ei käsitellä suorituskyykohtaisissa osioissa. Näihin voivat kuulua esimerkiksi tapahtuma-alueet, matkailukeskittymät, kriittisen infrastruktuurin kohteet ja teollisuuden erityiskohteet. Lisäksi paikalliset riskit voivat liittyä tiettyihin onnettomuustyyppisiin, kuten esimerkiksi maastopaloihin, maastopelastamiseen tai maanalaiseen toimintaan, sekä tarvittaessa muihin vastaaviin ilmiöihin. Tarvittavat lisävalmiudet voivat olla lyhyt- tai pitkäkestoisia, ja ne voivat kohdistua henkilöstöön, osaamiseen, kalustoon tai muihin operatiivisiin kyykyiksiin.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan muita paikallisia riskejä ei ole tunnistettu.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole muiden paikallisten riskien edellyttämään suorituskyyyn liittyviä erityisiä puutteita, koska muita paikallisia riskejä ei ole.

2.2.9. Kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskyky

Pelastustoimi osallistuu pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan kansainvälisen avun antamisen palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen suorituskyky kansainvälisen avun antamiseen liittyy EU:n pelastuspalvelumekanismin poolissa olevien maastopalomuodostelmien FI GFFF ja FI GFFF-V kautta annettavaan apuun. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella on runsaasti koulutettua muodostelman henkilöstöä. Muodostelmaan on tarkoitus rekrytoida uusia henkilöitä vuoden 2026 aikana, merkittävänä haasteena on saada uusia henkilöitä EU:n koulutusputkeen. Kansainvälisen avun GFFF-kalusto on suunniteltu logistisesti yhtenäisellä tavalla koko muodostelmalle ja se on varastoituna lähtövalmiudessa keskitettynä toimintona. GFFF-V kalusto on hajautettu asemille ja koottavissa tehtävän tullessa.

Kansainvälisen avun vastaanottamisen palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla. Kansainvälisen avun vastaanottamisesta on Itä-Suomen pelastuslaitosten yhteinen suunnitelma. Maastopalomuodostelmat ovat luonnollinen rajapinta toiminnan yhteistyössä ja sitä on suunniteltu käytettäväksi kansainvälisen avun vastaanottamiseen liittyvissä tukitehtävissä.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita. EU:n pelastuspalvelumekanismin poolissa olevat maastopalomuodostelmat ovat hyvä pohja myös avun vastaanottamiselle.

2.2.10. Pelastusviranomaisen antama virka-apu

Pelastusviranomainen voi antaa toimialaansa soveltuvaa virka-apua valtion, hyvinvointialueen tai kunnan viranomaisen ja laitoksen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla.

Pelastusviranomaisella on kyky antaa virka-apua pyyntöjen perusteella.

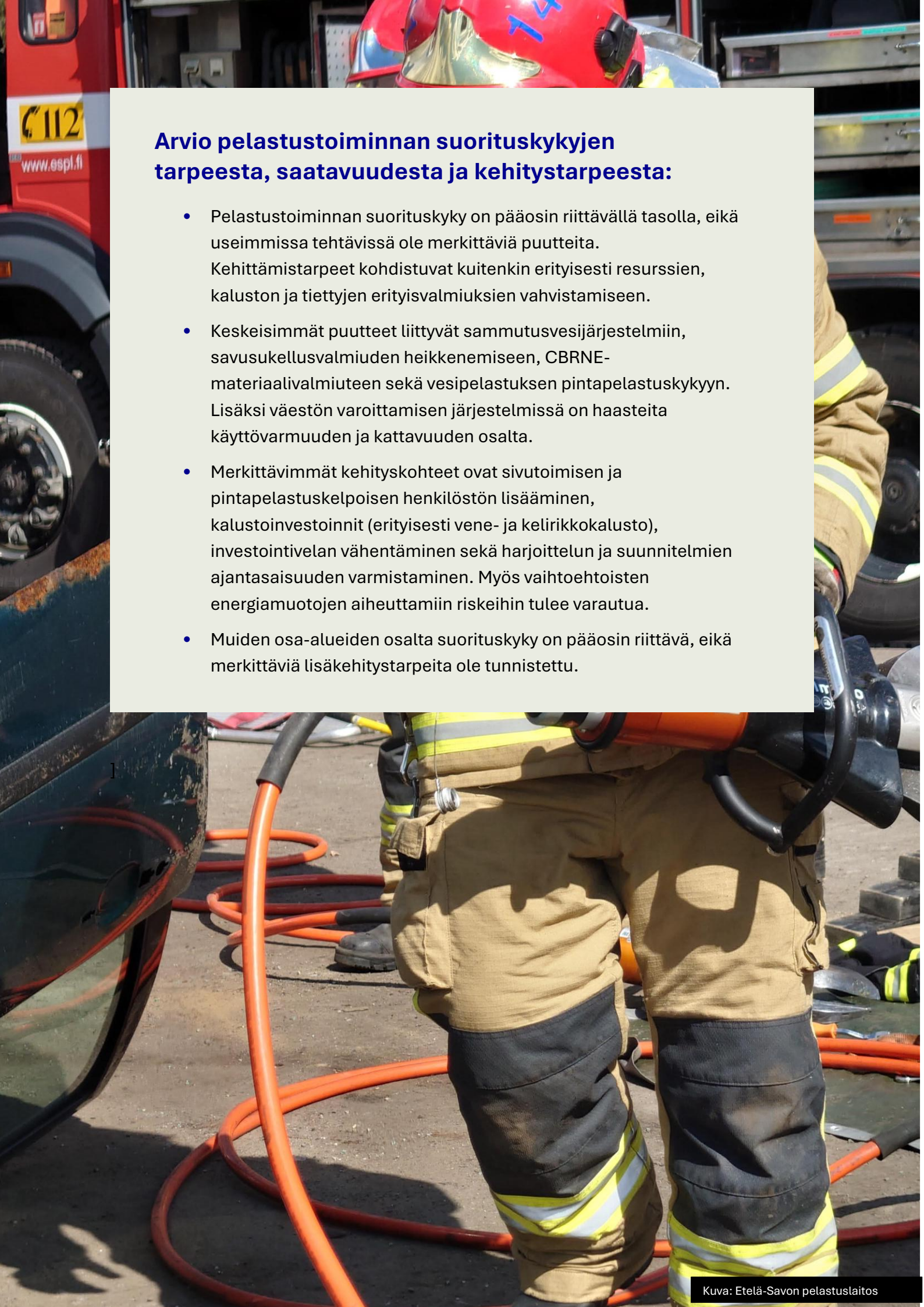
Terveystuella pelastustoimi tukee osana ensihoitopalvelua ja ensihoitopalvelulle kuuluvien tehtävien yhteydessä.

Muu tieto

Vuonna 2025 virka-aputehtäviä oli Pronon mukaan Pohjois-Karjalan alueella 242 kappaletta, joista ensihoidon avustamisia oli 215. Edellisen kolmen vuoden keskiarvo oli 273 tehtävää vuodessa, joista ensihoidon avustamisia oli 244. Virka-apuja vuonna 2025 oli 8,1 % kaikista tehtävistä, valtakunnallinen keskiarvo oli 8,4 %.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontaviraston tiedossa ei ole virka-aputehtävien edellyttämään suorituskyvyn liittyviä erityisiä puutteita. Merkittäviä kehitystarpeita ei ole tiedossa.

Arvio pelastustoiminnan suorituskykyjen tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Pelastustoiminnan suorituskyky on pääosin riittävällä tasolla, eikä useimmissa tehtävissä ole merkittäviä puutteita. Kehittämistarpeet kohdistuvat kuitenkin erityisesti resurssien, kaluston ja tiettyjen erityisvalmiuksien vahvistamiseen.
- Keskeisimmät puutteet liittyvät sammutusvesijärjestelmiin, savusukellusvalmiuden heikkenemiseen, CBRNE-materiaalivalmiuteen sekä vesipelastuksen pintapelastuskykyyn. Lisäksi väestön varoittamisen järjestelmissä on haasteita käyttövarmuuden ja kattavuuden osalta.
- Merkittävimmät kehityskohteet ovat sivutoimisen ja pintapelastuskelpoisen henkilöstön lisääminen, kalustoinvestoinnit (erityisesti vene- ja kelirikkokalusto), investointivelan vähentäminen sekä harjoittelun ja suunnitelmien ajantasaisuuden varmistaminen. Myös vaihtoehtoisten energiamuotojen aiheuttamiin riskeihin tulee varautua.
- Muiden osa-alueiden osalta suorituskyky on pääosin riittävä, eikä merkittäviä lisäkehitystarpeita ole tunnistettu.

2.3. Pelastustoiminnan voimavarat ja järjestelmät

2.3.1. Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarat

Pelastustoiminnan henkilöstövoimavaroihin liittyvä arviointi tarkastelee toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa tapahtuneita muutoksia sekä niiden vaikutuksia voimavarojen tarpeeseen ja suunnitteluperusteisiin. Lisäksi arvioidaan henkilöstövoimavarojen määrän ja valmiuksien toteutuminen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, huomioiden päällystön, alipäällystön ja miehistön sekä päätoimisen, sivutoimisen ja sopimushenkilöstön kokonaisuus. Arvioidaan henkilöstön osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä sekä koulutuksen ja harjoitustoiminnan riittävyyttä. Lopuksi arvioidaan henkilöstön fyysisen toimintakyvyn toteutumista suhteessa vaatimuksiin kaikissa henkilöstöryhmissä. Kokonaisarvio muodostaa kattavan kuvan pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen tilanteesta ja kehitystarpeista vuoden 2025 aikana.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan pelastuslaitoksen henkilöstöresurssit ovat puutteelliset. Selvityksessä mukaan pelastushenkilöstön saatavuus on ollut pitkäaikaisesti vaikeutunut, mutta viimeisen kahden vuoden aikana avoinna olleita virkoja on saatu täytettyä kelpoisella henkilöstöllä.

Palvelutuotantoon varattujen henkilöstöresurssien kuvataan kasvaneen, kun pelastustoiminnan henkilöstön käyttöä ensihoidossa on vähennetty. Alipäällystökoulutettujen ryhmänjohtajien määrä on kasvanut. Päällystön määrä on kuitenkin vähentynyt. Sivutoimisen henkilöstön määrä kuvataan riittäväksi, mutta sijoittuvan maantieteellisesti epätarkoituksenmukaisesti.

Osaamisen ylläpidon kuvataan perustuvan sisäiseen koulutusohjelmaan ja sivutoimisen henkilöstön viikkoharjoituksiin. Fyysisen toimintakyvyn vaatimukset ja testausjärjestelmän toteutuminen kuvataan säännölliseksi, mutta sivutoimisten testausaktiivisuuden todetaan heikentyneen.

Keskeinen tarve on harjoitusalueen investointi, joka mahdollistaa keskitetyn koulutusjärjestelmän ylläpidon ja työturvalliset harjoitusympäristöt. Kehittämistarpeiksi kuvataan lisäksi päätoimisen henkilöstön lisääminen ja sivutoimisen henkilöstön toimintaedellytysten tukeminen erillisellä kehittämisprojektilla.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitos ylläpitää laajaa pelastusasemaverkkoa ja kohdistaa pelastusasemiin voimavaroja pelastusasemaluokituksen mukaisesti. Osaamisen ylläpidossa pelastuslaitoksella on sisäisen koulutuksen ohjelma, jossa kuvataan koulutuksen toteuttamisen menetelmät, koulutustapahtumat ja niiden järjestämisen vastuut kalenterivuositain. Pelastuslaitos järjestää pelastushenkilöstölle koulutusta siten, että päätoiminen pelastushenkilöstö harjoittelee vähintään 80 tuntia, sivutoiminen pelastushenkilöstö vähintään 60 tuntia, ja pelastustoiminnan johtajana toimivat suorittavat OKA-harjoitteen kerran palvelutasopäätöskauden aikana. Koulutuksen tavoitteena on ylläpitää pelastajataitoja laaja-alaisesti, huolehtia työturvallisesta työskentelytavasta sekä varmistaa johtajien taktinen osaaminen.

Fyysisen toimintakyvyn osalta pelastuslaitos tukee henkilöstöä fyysisen toimintakyvyn ylläpidossa. Pelastushenkilöstö osallistuu fyysisen toimintakyvyn seurantaan oman työtehtävänsä edellyttämällä tavalla. Testausmenetelmä on valtakunnallinen FireFit, ja fyysisen toimintakyvyn seuranta ja valvonta perustuu työterveyslaitoksen suosituksiin ja sisäministeriön ohjeeseen.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Hyvinvointialueen selvityksestä käy ilmi, että palvelutasopäätöksen ja sen riskianalyysin perusteella alueelle on tunnistettu tarve henkilöstövoimavaroille ja sen määrälle, joilla alue vastaa tunnistettuihin uhkiin ja riskeihin tehokkaalla pelastustoiminnalla. Henkilöstövoimavarojen määrän ja valmiuksien toteutuminen ei ole toteutunut suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Henkilöstövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittäminen on suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Henkilöstövoimavarojen koulutus ja harjoitustoiminta on riittävää, mutta harjoitusalueinvestointi olisi hyvin perusteltua.

Pelastustoiminnan henkilöstön fyysinen toimintakyky on toteutunut suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan henkilöstövoimavaroissa merkittävin kehitystarve on päätoimisen henkilöstön lisääminen ja sivutoimisen henkilöstön toimintaedellytysten tukeminen sekä harjoitusalueen investointi.

2.3.2.

Pelastustoiminnan kalustovoimavarat

Seuraavissa luvuissa esitetään kokonaisarvio pelastustoiminnan kalustovoimavarojen toteutumisesta sekä palveluiden voimavarojen kehitystarpeista vuonna 2025. Arviointi tarkastelee pelastustoiminnan kalustovoimavarojen tilaa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, keskittyen ajoneuvokalustoon ja muuhun kaikkia suorituskykyä tukevaan yleiskalustoon. Suorituskykykohtainen erityiskalusto arvioidaan kunkin suorituskyvyn yhteydessä. Venekalustoa koskevat tarkastelut esitetään vesipelastamisen ja ympäristövahinkotorjunnan luvuissa. Lisäksi esitetään palveluiden voimavarojen merkittävät kehitystarpeet (osaaminen, toimintatavat, kalusto ja laitteet sekä ohjelmistot), mukaan lukien niiden perustelut ja käsittely palvelutasopäätöksessä tai osainvestointisuunnitelmissa. Lopuksi tehdään havainnot palveluiden saatavuudesta, laadusta, vaikuttavuudesta, kustannuksista ja tuottavuudesta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan vuonna 2025 ei tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttivat kalustotarpeeseen. Kaluston osalta kuvataan investointitason riittämättömyys suhteessa tarpeeseen. Raskasta kalustoa tulisi hankkia 2–3 ajoneuvoa vuodessa, mutta nykyinen investointitaso mahdollistaa 1–2 ajoneuvoa. Kaluston uusimistarve nostetaan osaksi pelastustoimen keskeisiä kehittämistarpeita. Ikääntyneellä ajoneuvokalustolla on mahdollista olla vaikutuksia tulevinä vuosina palvelutuotantoon, mikäli ajoneuvoihin ei saada alueella investoitua suunnitelman mukaisesti.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitos ylläpitää pelastuskalustoa pelastusasemaverkon edellyttämällä tavalla ja pelastusasemaluokituksen mukaisesti sijoitettuna. Kaluston hankinta ja jatkokäyttö perustuu suunniteltuun kalustokiertoon, jossa uudishankinta kohdistetaan sinne, missä sen tarve on suurin ja käyttökelpoista kalustoa siirretään siten, että vanhinta kalustoa pystytään poistamaan tai siirtämään poikkeusolojen reservikalustoksi. Pelastuslaitos uudistaa raskasta kalustoa 1-2 ajoneuvoa vuosittain. Investointiohjelmassa suunnitellaan tarkemmin kaluston uudistaminen.

Prontosta saatavien tietojen perusteella Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ajoneuvokalusto on alla olevan taulukon mukainen. (Pelastustoimen ajoneuvokalusto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella

Taulukko 9.)

Pelastustoimen ajoneuvokalusto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella¹⁹

Taulukko 9: Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ajoneuvokalusto vuonna 2025.

Ensilähdön ajoneuvokalusto	Lukumäärä	Keski-ikä (v)	Yli 20 vuoden ikäiset (kpl)
Sammutusautot	34	20	14
Säiliöautot	14	22	8
Veneet ja alukset	37	25	25
Miehistöautot	16	12	2
Tikas-, puomitikas ja nostolava-autot	2	19	1
Muut ajoneuvot	7	12	0

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Lupa- ja valvontavirasto arvioi, että alueen pelastustoimen kalustovoimavarat ovat olleet riittävällä tasolla vuonna 2025. Pelastustoiminnan kalustovoimavarojen tarve on tunnistettu palvelutasopäätöksessä ja vuosittaisessa selvityksessä. Pelastustoiminnan kalustovoimavarat eivät toteutuneet suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Kalusto on osittain ikääntynyttä ja on mahdollista, että sillä on vaikutusta tulevaisuudessa palvelutuotannon onnistumiseen.

Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan kalustovoimavaroissa merkittävin kehitystarve on investointien toteuttaminen riittävällä tasolla suorituskyyvyn varmistamiseksi.

¹⁹ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 21.4.2026.

2.3.3. Paloasemat ja muut kiinteistöt

Tässä luvussa arvioidaan paloasemaverkoston sijainnin, kattavuuden, palvelutasovaatimusten täyttymisen sekä asema- ja miehitysjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuuden operatiivisen valmiuden näkökulmasta. Arviointi sisältää myös muiden pelastustoiminnan käytössä olevien kiinteistöjen ja toimitilojen – kuten varikkojen, harjoitus- ja koulutusalueiden, logistiikka- ja huoltotilojen sekä hallinto- ja tukitoimitilojen – toimivuuden, käytettävyyden, kunnon ja kapasiteetin. Luvussa esitetään kiinteistöihin liittyvät keskeiset kehitystarpeet ja mahdolliset investointitarpeet osana pelastustoimen kiinteistöstrategiaa ja palvelutasoratkaisua.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan alue pyrkii ylläpitämään paloasemaverkostoaan alueen uhkien ja riskien mukaisesti. Selvityksessä kuvataan pelastusasemien omistukseen liittyvää kehittämistä. Pelastuslaitos on laatinut listan päivystävistä pelastusasemista, jotka on tarkoitus hankkia hyvinvointialueen omistukseen, ja vuoden 2025 aikana tehtiin ensimmäiset hankinnat.

Kiinteistöihin liittyvät kehittämistarpeet kytketään myös puhdas paloasema -toimintamallin edistämiseen, jonka laajentaminen kuvataan edellyttävän tila- ja materiaalimuutoksia.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitos ylläpitää 31 pelastusasemaa. Pelastusasemien uudistamista edistetään kuuden pelastusaseman osalta palvelutasopäätöskauden aikana.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Paloasemien ja muiden kiinteistöjen tarve on tunnistettu palvelutasopäätöksessä ja vuosittaisessa selvityksessä. Alueen palveluverkoston kehittäminen on suunnitelmallista ja perustuu toimintaympäristössä havaittuihin tarpeisiin.

Selvityksestä ei käy ilmi ovatko pelastustoimen kiinteistövoimavarat ovat toteutuneet suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan kalustovoimavaroissa merkittävin kehitystarve on Puhdas-paloasema toimintamallin edistäminen.

2.3.4. Pelastustoiminnan johtaminen

Pelastustoimintaa johtaa pelastusviranomainen, ja pelastustoimen muodostelmalla on aina johtaja. Yhteistoimintatilanteissa, joissa pelastustoimintaan osallistuu useampi viranomainen, pelastusviranomainen toimii yleisjohtajana. Pelastustoiminnan johtamisesta laaditaan tarvittavat suunnitelmat, joissa määritellään riskien ja uhkien edellyttämät johtamisjärjestelyt eri laajuisissa ja myös pitkäkestoisissa tilanteissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan pelastustoiminnan johtamisen palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen on lähes tavoitetasolla.

Selvityksen mukaan johtamisjärjestelmä on kuvattu johtamisen ohjeessa. Järjestelmä on vakiintunut ja sen avulla on pystytty vastaamaan valtaosaan tarpeesta. Erityiskausina, kuten maastopalokaudella, tavanomaista johtamisjärjestelmää on ollut syytä vahvistaa.

Yhteistyöalueen pelastustoiminnan järjestelyistä on tehty yhteistyösopimus. Yhteistyö on toiminut hyvin ja sen avulla on muun muassa pystytty vahvistamaan johtamista

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Pelastustoimen muodostelmalla on oltava aina johtaja. Pelastustoiminnan johtamisen järjestelmän on rakennettu siten, että se vastaa muuttuviin ja mahdollisesti laajeneviin tilanteisiin. Yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskuksen palveluita on hyödynnetty pelastustoiminnan johtamisessa. Yhteistyö on koettu tarpeelliseksi ja se on toiminut hyvin.

Pelastustehtävillä toteutuneet pelastustoiminnan johtamisen suorituskyyt toteutuivat pääsääntöisesti hyvin. Ne suurempien muodostelmien johtamisen suorituskyyt, joita ei vuonna 2025 tarvittu, olisi arvion mukaan saatu toteutumaan tarpeen mukaisesti.

Arvio pelastustoiminnan voimavarojen ja järjestelmien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Pelastustoiminnan voimavarojen tarve on tunnistettu, mutta henkilöstön määrä ja valmius eivät vastaa tavoitteita. Kehitystarpeita ovat erityisesti päätoimisen henkilöstön lisääminen ja sivutoimisten toimintaedellytysten vahvistaminen. Osaaminen, koulutus ja fyysinen toimintakyky ovat kuitenkin hyvällä tasolla.
- Kaluston osalta tarve on tunnistettu ja taso on vielä riittävä, mutta toteuma ei täysin vastaa tavoitteita ja kalusto on osin ikääntyvää. Keskeinen kehitystarve on riittävien investointien varmistaminen.
- Kiinteistöjen kehittäminen on suunnitelmallista, mutta toteuman taso suhteessa tavoitteisiin jää epäselväksi. Kehittämisessä korostuu Puhdas paloasema -toimintamalli.
- Johtamisjärjestelmä toimii pääosin hyvin ja vastaa tarpeisiin.
- Keskeiset kehitystarpeet kohdistuvat kokonaisuutena henkilöstöön, kalustoon ja kiinteistöihin.

2.4. Pelastustoiminnan suunnitelmat

Tämä luku käsittelee suunnitelmia, joita pelastuslaitoksen on tehtävä pelastuslain mukaan. Suunnitelmat ovat arvioinnin kohteena olevien pelastustoimen palvelujen tuottamista tukevia asiakirjoja. Lupa- ja valvontavirasto arvioi suunnitelmien laatimista ja toteutumista hyvinvointialueen antaman selvityksen perusteella.

Toimintavalmius-suunnittelussa on edelleen vähäistä kehitystarvetta.

2.4.1. Pelastustoiminnan suunnitelmakokonaisuus

Pelastuslaitoksen tulee pelastuslain mukaan laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Pelastuslaitosten tulee laatia pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvaa johtamista ja pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamista koskevat suunnitelmat yhteistoiminnassa keskenään ja pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavien pelastuslaitosten johdolla. Suunnitelmakokonaisuuteen liittyviä suunnitelmia ovat sisäministeriön asetuksen pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) mukaiset suunnitelmat, esimerkiksi hälytysohje ja sammutusvesisuunnitelma.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan alueen pelastustoimen suunnitelmakokonaisuutta on pyritty yksinkertaistamaan. Alueen antamien tietojen perustella ei ole mahdollisuutta arvioida suunnitelma-arkkitehtuurin tilaa. Suunnitelmia ja niiden kokonaisuutta kehitetään edelleen, mutta suurin ongelma kehittämiseksi on henkilöstöresurssin pienuus.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Suunnitelmien järjestelyt ja keskinäinen hierarkia vaikuttaisi annettujen tietojen perusteella olevan osin hajanainen eikä kaikilta osin tue suunnitelmien käytettävyyttä.

2.4.2. Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnittelu

Vuoden 2025 aikana voimaan tullut uusi pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje ohjaa pelastuslaissa (379/2011) ja pelastustoimen suunnitelma-asetuksessa (1363/2018) asetettuja suunnitteluvaatimuksia. Uudistettua ohjetta on täydennetty ja tarkennettu siten, että toimintavalmiuden suunnittelu ja toteuman seuranta asettuu yhtenäisemmäksi osaksi toimintaympäristö- ja riskianalyysiä sekä onnettomuuksien ehkäisytyötä. Tavoitteena on myös, että toiminnan ja tietojen seuranta olisi valtakunnallisesti yhdenmukaista. Uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen siirtymäaika päättyi vuoden 2025 lopussa.

Parhaiten suunnittelun tavoitteet toteutuvat kirjaamalla asiat erilliseen toimintavalmiussuunnitelmaan. Siten suunnittelun kokonaisuus pysyy eheänä ja vähintään vuosittain tehtävän päivitystyön toteuttaminen mahdollistuu paremmin.

Muu tieto

Lupa- ja valvontavirasto teki huhti-toukokuussa 2026 selvityksen toimintavalmiussuunnittelun tilanteesta. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen antaman tiedon mukaan toimintavalmiuden suunnittelu ei ole kaikilta osin toteutunut riittävässä laajuudessa ja tarkkuudella. Isoimmat puutteet ovat toimintavalmiussuunnittelun viimeistelyssä. Toimintavalmiuden suunnittelun asiakirjat ovat jatkossa pääosin koottu yhdeksi toimintavalmiussuunnitelma-asiakirjaksi. Toimintavalmiuden suunnittelun asiakirjat ovat jatkossa koottu yhdeksi toimintavalmiussuunnitelma-asiakirjaksi. Taulukossa 10 on hyvinvointialueen antamat tiedot siten, että suunnittelun alkuvaiheessa olevien osa-alueiden valmiusasteen on arvioitu olevan kolmasosa ja suunnittelun loppuvaiheessa olevien osa-alueiden kaksi kolmannesta. Taulukossa on mukana vain ne osa-alueet, jotka tuli olla huomioituna vuodelle 2026 tehdyissä suunnitelmissa.

Toimintavalmiussuunnittelun tilanne Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella²⁰

Taulukko 10: Toimintavalmiuden suunnitelmien valmiusaste huhti- toukokuussa 2026

	Suunnitelmien valmiusaste
Toimintavalmius tavanomaisia onnettomuuksia varten	52 %
Laajamittaisten onnettomuuksien toimintavalmius	67 %
Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimintavalmius	78 %
Muu toimintavalmius	89 %
Suunnitelma toimintavalmiuden kehittämisestä	53 %
Yhteensä	62 %

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen siirtymäaika päättyi vuoden 2025 lopussa ja suunnitelmien tulisi olla ohjeen mukaisia.

Suunnittelussa on vielä vähäistä kehitystarvetta. Erillinen toimintavalmiussuunnitelma on jatkossa käytössä.

²⁰ Lupa- ja valvontaviraston teemavalvonta vuonna 2026. Ei julkaistu.

2.4.3. Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat

Pelastuslaitoksen on laadittava erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden onnettomuuden varalle suunnitelma pelastustoiminnan johtamisesta ja muusta pelastustoiminnasta. Tätä suunnitelmaa kutsutaan ulkoiseksi pelastussuunnitelmaksi. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa alueille, joilla on ydinenergialaitos, tuotantolaitos, kaivannaisjätteen alue, vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävä ratapiha tai satama-alue. Pelastuslaitoksen ja toiminnanharjoittajan on huolehdittava yhteistyössä suunnitelmasta tiedottamisesta ja järjestettävä harjoituksia pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi. Ulkoisen pelastussuunnitelman edellyttäviä kohteita on hyvinvointialueilla vaihteleva määrä.

Muu tieto

Lupa- ja valvontaviraston tekemän valvonnan tietojen mukaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella oli kahdeksan pelastuslain 48 §:n mukaista erityistä vaaraa aiheuttavaa kohdetta ja ylläpidettävänä kahdeksan ulkoista pelastussuunnitelmaa vuoden 2025 lopussa. Vuoden 2026 alussa alueelta poistui yksi erityistä vaaraa aiheuttava kohde (Vainikkalan ratapiha).

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella oli päivitettävänä kolme ulkoista pelastussuunnitelmaa vuoden 2025 aikana. Ulkoisten pelastussuunnitelmien päivitykset eivät toteutuneet kaikilta osin voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti. Yhden suunnitelman päivitys viivästyi sille asetetusta määräajasta. Lisäksi suunnitelmat eivät vastaa suunnitelmille asetettuja sisällöllisiä vaatimuksia ja niitä on jouduttu palauttamaan täydennettäväksi pelastuslaitokselle.

Pelastuslaitoksella oli lisäksi päivitettävänä kaksi ulkoisesta pelastussuunnitelmasta laadittavaa turvallisuustiedotetta. Turvallisuustiedotteiden päivitys toteutui voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Ulkoisten pelastussuunnitelmien harjoituksia järjestettiin pelastuslaitoksen alueella kahdessa kohteessa. Harjoitukset järjestettiin kahtena eri suuronnettomuusharjoituksena. Harjoitukset toteutuivat voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti, mutta toisen harjoituksen raporttia ei toimitettu arvioitavaksi sille asetetussa kolmen kuukauden määräajassa.

Pelastuslaitosta on ollut tarpeen muistuttaa ulkoisten pelastussuunnitelmien lakisääteisistä määräajoista vuoden aikana. Ulkoisia pelastussuunnitelmia on jouduttu palauttamaan täydennettäväksi pelastuslaitokselle.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella oli kahdeksan erityistä vaaraa aiheuttavaa kohdetta, joista kolmessa tuli päivittää ulkoinen pelastussuunnitelma ja kahdessa järjestää suuronnettomuusharjoitus vuonna 2025. Ulkoisesta pelastussuunnitelmasta laadittavia turvallisuustiedotteita oli päivitettävänä kaksi kappaletta.

Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden lukumäärä alueella väheni seitsemään vuodesta 2026 alkaen.

Ulkoiset pelastussuunnitelmat eivät ole kaikilta osin laadittu ja päivitetty lain edellyttämässä aikataulussa.

Ulkoisten pelastussuunnitelmien testaaminen harjoituksilla ei ole kaikilta osin toteutunut lain edellyttämällä tavalla.

Suunnitelmista tiedottaminen on tapahtunut lain edellyttämällä tavalla.

Puutteet ulkoisissa pelastussuunnitelmissa, niitä koskevissa harjoituksissa ja tiedottamisessa ovat olleet vähäisiä. Suunnitelmille ja harjoitusraporteille asetettuja määräaikoja ei ole noudatettu. Asiakirjoja ei ole toimitettu ajallaan valvovan viranomaisen arvioitavaksi. Ulkoisia pelastussuunnitelmia on jouduttu palauttamaan täydennettäväksi pelastuslaitokselle.

Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisten pelastussuunnitelmien päivitys- ja harjoitteluprosessin hallinnoinnissa on puutteita. Keskeisimpänä kehitystarpeena on UPS-prosessin keskitetyn ohjauksen kehittäminen.

Arvio pelastustoimen suunnitelmien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Suunnitelmien järjestelyt ja keskinäinen hierarkia vaikuttaisi annettujen tietojen perusteella olevan osin hajanainen.
- Toimintavalmiussuunnittelussa on vielä vähäistä kehitystarvetta.
- Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisten pelastussuunnitelmien laadinta, päivitys, harjoittelu ja määräaikojen noudattaminen ovat olleet osin puutteellisia, mutta havaitut puutteet ovat olleet vähäisiä.

3. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

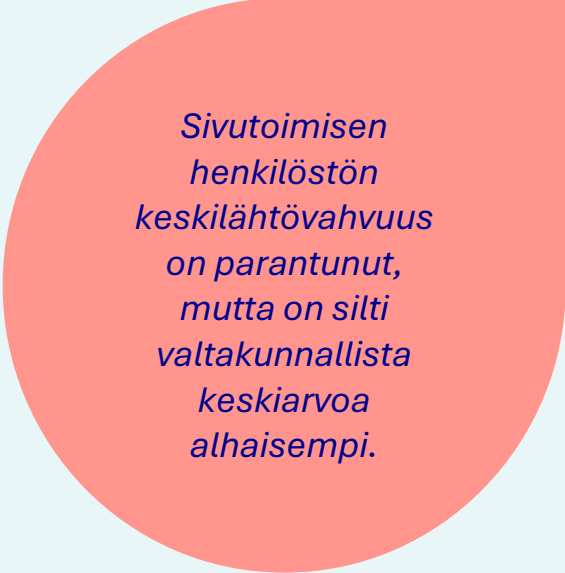
Tässä luvussa arvioidaan pelastustoimen vapaaehtoistoimintaan liittyvien tehtävien hoitamista, palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä niiden kehitystarvetta. Arvioinnin painopiste on sopimuspalokuntien ja sivutoimisten tuottamissa palveluissa.

Pelastustoimen koulutus-, neuvonta- ja valistustehtävissä sekä pelastustoiminnassa voidaan käyttää apuna sopimuspalokuntia ja muita organisaatioita ja henkilöitä.

Hyvinvointialue päättää, missä laajuudessa se käyttää vapaaehtoisia pelastustoiminnan palvelujen tuottamisessa.

Sopimuspalokuntien lisäksi pelastustoimen tehtävissä voidaan käyttää apuna muitakin toimijoita, kuten meri- ja järvipelastusyhdistysten yksiköitä, vapaaehtoista pelastuspalvelua, pelastusalan liittoja, pelastuskoiria sekä radioamatöörejä ja muita vapaaehtoistoimintaan perustuvia organisaatioita ja järjestöjä.

Vapaaehtoisten sekä sivutoimisten ja sopimuspalokuntien toiminta pelastustoimen palvelujen tuottamisessa perustuu aina hyvinvointialueen ja toisen osapuolen tekemään sopimukseen. Tämä arviointi perustuu vain hyvinvointialueen selvityksessä antamiin tietoihin sekä Lupa- ja valvontaviraston hakemiin tilastoihin.

*Sivutoimisen
henkilöstön
keskilähtövahvuus
on parantunut,
mutta on silti
valtakunnallista
keskiarvoa
alhaisempi.*

3.1. Sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palvelujen tuottamisessa

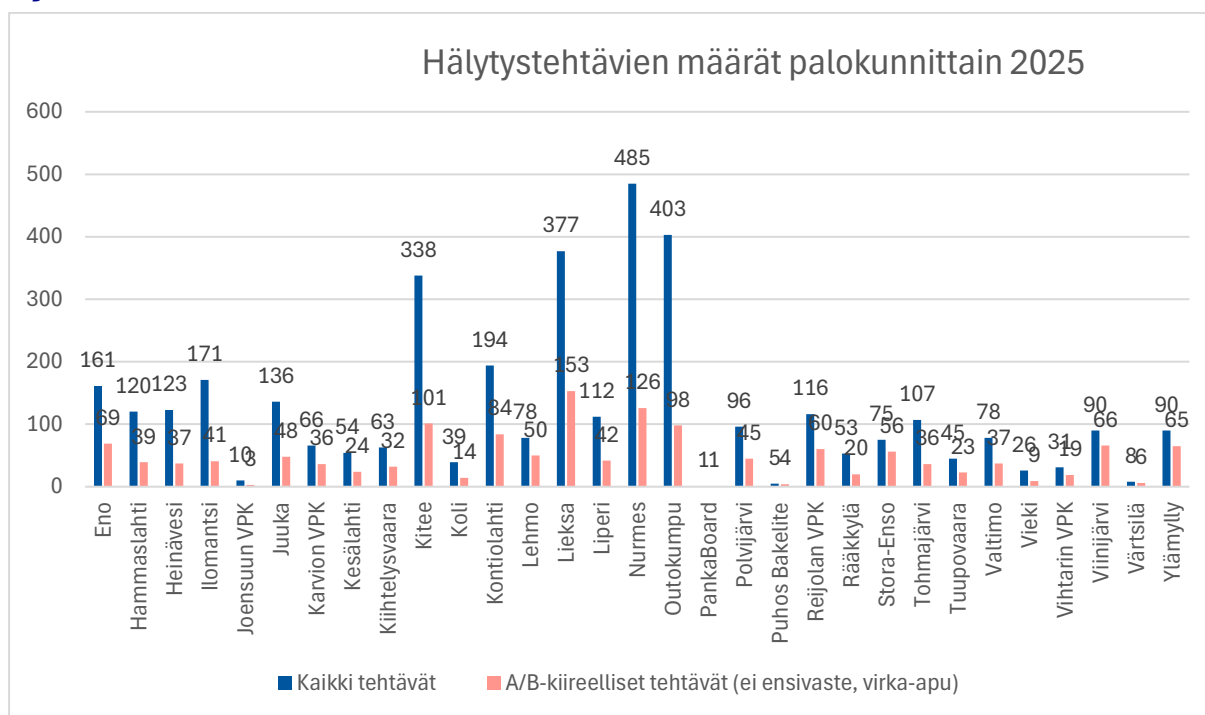
Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan vuonna 2025 varallaolon asteittainen vähentäminen on ollut esillä ja siihen liittyen on selvitetty sivutoimisen pelastushenkilöstön palkkausrakennetta yhdessä henkilöstön edustajien kanssa. Selvityksen mukaan sivutoimista henkilöstöä on käytetty suunnitelman mukaan, ja aktiiviseen toimintaan kannustamisesta on käyty keskustelua. Kuvaus painottuu toimintamallien ja kannusteiden kehittämiseen, ei määrälliseen raportointiin. Selvityksessä tunnistetaan vapaaehtoistoiminnan kokonaisuudessa saatavuushaasteita erityisesti pienemmillä paikkakunnilla, mutta tässä kohdassa korostuu nimenomaan käytön suunnitelmallisuus ja kannustamisen tarve.

Muu tieto

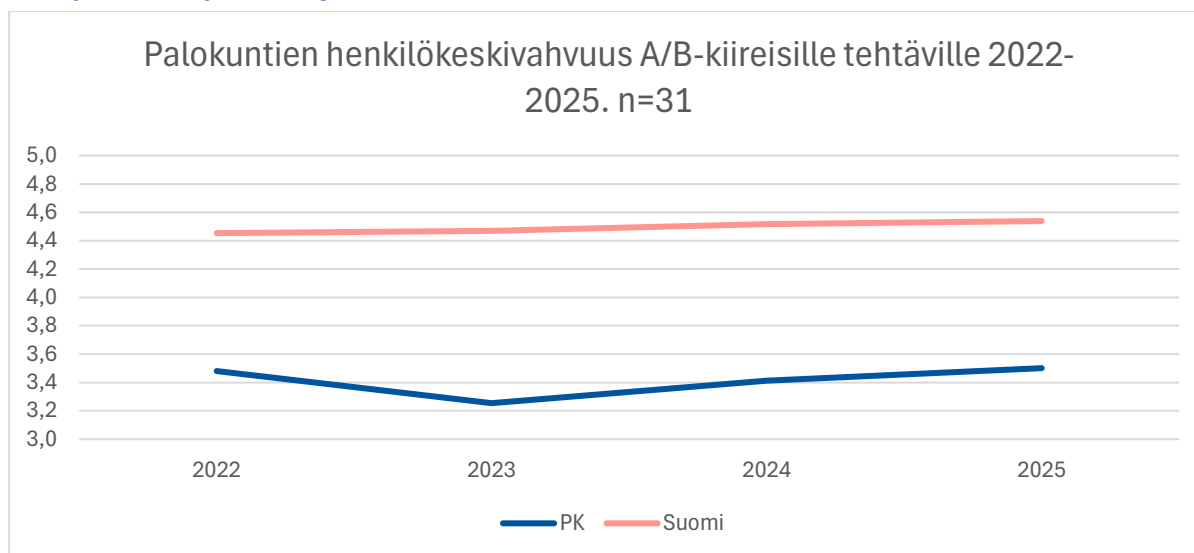
Lupa- ja valvontavirasto on tehnyt Pronon tietoihin perustuvaa palokuntakohtaista toimintavalmiuksien tarkastelua. Kuvassa 7 on hälytyslukumääriä palokunnittain ja kuvassa 8 palokuntien henkilökeskivahvuutta A/B-kiireellisillä hälytystehtävillä. Tehdyssä tarkastelussa on havaittu, että 22 palokuntaa 31:stä ei saa muodostettua keskimäärin pelastusryhmää (4 henkilöä) A/B-kiireisille tehtäville. Palokuntien henkilökeskivahvuus on ollut Pohjois-Karjalassa kuvan 8 mukaisesti vuonna 2025 valtakunnallisen keskiarvon (4,5 hlö) 3,5 henkilöön. Niin sanottuja nollalähtöjä, eli hälytysten lukumäärä, jolloin hälytetystä palokunnasta ei ole yhtään lähtijää tehtävälle, on ollut vuonna 2025 3,3 % hälytyksistä (valtakunnallisesti 3,2 %).

Hälytystehtävien tehtävämäärät palokunnittain Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella²¹

Kuva 7: Hälytystehtävien määrät palokunnittain vuonna 2025

Palokuntien hälytystehtäville hälytetyn henkilöstön keskivahvuus Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella²²

Kuva 8: Palokuntien henkilökeskivahvuus A/B-kiireellisille tehtäville vuosina 2022–2025. Vertailuna valtakunnallinen keskiarvo, n=673.

²¹ Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 18.3.2026.

²² Pelastustoimen toimenpidetilasto Pronto. Tiedot haettu 18.3.2026. Tilasto kuvaa palokuntien kykyä vastata kiireellisiin A- ja B-luokan pelastustoimen tehtäviin sammutus- tai säiliösammutusautolla. Tilastossa on huomioitu ne tehtävät, joissa on hälytetty asemapaikalta sammutusyksikkö tai säiliösammutusyksikkö ja joissa vähintään yksi yksikkö joltakin paloasemalta on mennyt A- tai B-kiireellisenä kohteeseen. Tilastossa on huomioitu aseman kokonaisvahvuus (ml. reservi), mutta puutteet kirjaamisessa voivat esimerkiksi kasvattaa nollalähtöjen tai laskea aseman kokonaishenkilövahvuuden määrää.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Sopimuspalokuntien (ml. sivutoimiset) rooli pelastustoimen palveluntuottajina on Pohjois-Karjalassa keskeinen. Palokuntien keskimääräinen lähtövahvuus A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäville on hieman nousut vuonna 2025, pysyen kuitenkin selvästi alle valtakunnallisen keskiarvon. Alueella tulee kiinnittää huomiota erityisesti sellaisten palokuntien henkilöstöresurssiin, joissa hälytysosallistujamäärät ovat alle pelastusryhmän ja laskusuuntaisia.

Useilla paikkakunnilla lähin palokunta ei riitä tarjoamaan riittävää henkilöresurssia kiireellisille tehtäville, vaan tarvittavat resurssit saadaan koottua vasta toisen palokunnan täydentäessä. Puute aiheuttaa viivästystä avun saannissa. Alueella on tarve kasvattaa sopimushenkilöstöresursseja niissä palokunnissa, joissa henkilöstö on nykyisellään riittämätön. Itä-Suomen aluehallintovirasto arvioi keväällä 2025, että Pohjois-Karjalassa olisi tarve rekrytoida vähintään useita kymmeniä uusia sopimuspalokuntalaista jakautuen eri palokuntiin, jotta kaikissa palokunnissa olisi vähintään pelastusryhmän verran hälytyksen lähtijöitä.

3.2. Pelastustoimen sivutoimisen ja sopimuspalokunnan henkilöstön sekä vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Pelastustoimen viranomaisten tulee mahdollisuuksiensa mukaan edistää pelastustoimen tehtävissä käytettävien vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytyksiä. Vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytysten edistäminen sisältää taloudellista tukea, koulutuksellista tukea tai muuta yhteistyötä vapaaehtoisten organisaatioiden kanssa. Toimenpiteiden tulisi näkyä kirjattuina tavoitteina ja toimenpiteinä muun muassa pelastuslaitosten toimintasuunnitelmissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan alueella toimii sivutoimisen henkilöstön foorumi, joka on kokoontunut neljä kertaa vuoden 2025 aikana. Kokousten aiheen on ollut koulutukset, palkkaus sekä työhyvinvointi. Alueella on käynnissä pienten palokuntien sparraushanke. Sivutoimisen henkilöstöä on hyödynnetty tavoitteiden mukaisesti. Jatkossa henkilöstön saatavuus on haaste pienillä paikkakunnilla. Lisäksi henkilöstölle asetetut vaatimukset vähentävät hieman kiinnostusta sopimuspalokuntatoimintaa kohtaan.

Muu tieto

Alueen palvelutasopäätöksessä päätetään, että pelastuslaitos edistää sopimuspalokuntatoimintaa ja muuta vapaaehtoistoimintaa sopimusperusteisesti. Yhteistyötä jatketaan Pohjois-Karjalan pelastusalanliitto ry:n sekä muiden yhdistysten, kuten pelastuskoira-, radioamatööri-, järvipelastus- ja vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimijoiden kanssa, ja vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palveluissa perustuu sopimukseen pelastuslaitoksen valvonnassa. Lisäksi pelastuslaitos tukee toimintaa muun muassa toimitiloilla, kalustolla ja osaamisella, järjestää sopimuspalokuntiin ja muihin vastaaviin yhteisöihin kuuluville terveystarkastuksia sekä sivutoimiselle ja sopimushenkilöstölle koulutusta, jonka tavoitteena on ylläpitää pelastajataitoja ja varmistaa työturvallinen työskentelytapa. Päätöksen mukaan näissä kokonaisuuksissa ei ole havaittu suuria kehittämistarpeita.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Alueen antamien tietojen mukaan alue on kohdistanut pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi aktiivisia toimenpiteitä ja pyrkii antamaan edellytykset toiminnalle jatkossa. Alue on myös tunnistanut keskeisimmät haasteet vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytysten säilymisessä.

3.3. Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan henkilön terveystarkastukset

Jos sopimuspalokuntaan tai muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluva savusukeltaja tai muuta vastaavaa raskasta työtä tekevä henkilö ei ole oikeutettu työsuhteen perusteella työterveyshuoltoon, hänelle on järjestettävä työterveyshuoltolain mukaisia tarkastuksia vastaavat terveystarkastukset ja muut ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisevillä palveluilla ja terveystarkastuksilla on tarkoitus ehkäistä ja torjua pelastustoimintaan kuuluvasta työstä ja työolosuhteista johtuvia terveysvaaroja ja -haittoja ja suojella henkilön turvallisuutta, työkykyä ja terveyttä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen selvityksen mukaan terveystarkastusten tavoite on pääosin toteutunut. Kuitenkin palveluntuottajan lääkäripalvelussa todetaan olleen ajoittain saatavuusongelmia. Terveystarkastuksen piiriin kuuluvat kaikki yksittäisen sopimuksen tehneet sivutoimiset henkilöt ja VPK:ien henkilökohtaisen sopimuksen tehneet henkilöt. Selvityksessä todetaan myös rajaus, jonka mukaan muille vapaaehtoistojen ei tarjota työterveyshuoltoa.

Muu tieto

Aluehallintoviraston tekemän edellisen arvion mukaan sopimuspalokuntaan tai muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvat eivät tee savusukellusta tai muuta raskasta työtä.

Palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön työterveyspalvelut ostetaan Työterveyslaitoksen suosituksen mukaisesti. Periaatteet työterveystarkastuksille ovat samat kuin päätoimisen henkilöstön palveluissa.

Palvelutasopäätöksen muun tekstiosuuden mukaan työterveyshuollon osalta ei ole tällä hetkellä todettu erityistä kehittämistarvetta.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Sivutoimisen henkilöstön sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan työterveystarkastukset on järjestetty tarvetta vastaavasti niille, jotka tekevät savusukellusta tai pelastustoimeen kuuluvaa muuta raskasta työtä.

3.4. Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus

Pelastustoimintaan osallistuvilta sivutoimiselta sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvilta henkilöltä vaaditaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukainen koulutus.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan koulutukselle vuodelle 2025 asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Koulutukset toteuttaa pelastusalan liitto.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksen mukaan sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutuksen tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä sekä vastata palvelutasovaatimuksia niin, että osaaminen, toimintavalmius ja turvallinen toiminta varmistuvat kaikissa tilanteissa. Koulutukselle määritellään tehtäväkohtaiset tavoitteet, sisällöt, laajuus, vähimmäismäärät ja vaadittavat pätevyudet, ja siinä huomioidaan lakisääteiset sekä viranomaisvaatimukset.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Alueen antamien tietojen mukaan sivutoimisen ja sopimushenkilöstön koulutus on toteutunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Arvio pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Pohjois-Karjalassa sopimuspalokuntien rooli on keskeinen, mutta henkilöstön saatavuus on osin riittämätön. Lähtövahvuudet jäävät alle valtakunnallisen tason, ja useilla alueilla tarvitaan useamman palokunnan yhteistoimintaa, mikä viivästyttää avunsaantia.
- Vapaaehtoistoiminnan tarve kohdistuu erityisesti heikosti resursoituihin palokuntiin, joissa hälytysosallistujamäärät ovat liian pieniä. Tilanteen korjaamiseksi tarvitaan kohdennettua rekrytointia useiden kymmenien uusien sopimuspalokuntalaisten saamiseksi.
- Alue on edistänyt vapaaehtoistoimintaa aktiivisesti, ja koulutus sekä työterveyshuolto on hoidettu asianmukaisesti. Keskeinen kehitystarve liittyy kuitenkin henkilöstöresurssien vahvistamiseen ja toimintakyvyn turvaamiseen koko alueella.

4. Väestönsuojelun palvelut

Tässä luvussa arvioidaan väestönsuojelun palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä palvelujen kehitystarvetta.

Pelastuslain mukaan pelastustoimen viranomaisen on varauduttava hoitamaan toimialaansa kuuluvat väestönsuojelutehtävät riittävillä suunnitelmilla ja valmisteluilla. Väestönsuojelun (VSS) palveluja ovat muiden muassa

- väestönsuojeluun varautumisen suunnittelu
- pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittaminen
- hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen
- väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen
- väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön kouluttaminen
- pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen
- kuntien kanssa tehtävä yhteistyö.

Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden kehittäminen vaatii riittävät resurssit, mikä ei kaikilta osin toteutunut.

4.1. Väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun suorituskyky

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii väestönsuojeluun varautumisen edellyttämien suunnitelmien laatimisesta ja päivittämisestä ja tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan väestönsuojelun varautumisen suunnittelun suorituskyky oli vuonna 2025 puutteellinen. Tehtävään käytettävissä ollut henkilöresurssi ei ollut riittävä.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että pelastuslaitos vastaa evakuointisuunnitelman ylläpidosta (ml. suojavaistöt, väestönsiirto) ja sen toteuttamiseen tarvittavista sopimuksista (ml. kuljetuspalvelut).

Evakuointisuunnitelmaan liittyvät tilavaraukset on tehty kuntien ja puolustusvoimien kanssa. Pelastuslaitoksella on yleinen valmiussuunnitelma. Mainitut suunnitelmat päivitetään seuraavan kerran vuonna 2027. Tehtävän hoitamiseen kohdistetaan yksi henkilötyövuosi.

Itä-Suomen aluehallintoviraston valvonnan johtopäätöksissä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen riskianalyysistä vuodelta 2025 mainitaan, että suunnitelmakokonaisuuden keskeneräiset osiot tulee saattaa valmiiksi ja päivittämistyölle on syytä asettaa tarkoituksenmukainen aikataulutus.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Väestönsuojelutehtävien edellyttämä suunnittelutarve on tunnistettu. Suunnittelutarve ei ole pelastuslaitoksen oman ilmoituksen mukaan kasvanut vuonna 2025.

Väestönsuojelutehtävien edellyttämä suunnitelmakokonaisuus vastaa osin alueella esiintyviä riskejä ja uhkia sekä lainsäädännön edellyttämää tasoa. Suunnitteluresurssit eivät ole riittävät suunnitelmakokonaisuuden laatimiseen tai ylläpitämiseen.

Suunnitelmien laatu vaihtelee.

Suunnitteluprosessin ja dokumentoinnin systematisointia tulee vahvistaa. Resurssien ja osaamisen vahvistaminen ovat keskeisiä suunnittelutyön laadun kehittämisessä.

4.2. Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien ja toiminnan yhteensovittaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii vastuullaan olevien väestönsuojelutehtävien toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta huomioiden yhteistoimintatarpeet ja -sopimukset.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista on toteutettu aktiivisesti pelastuslaitosten kesken erityisesti IKAROS-verkoston kautta. Myös kuntien ja seurakuntien kanssa on tehty yhteistyötä tarpeellisten yhteensovittamisten osalta.

Alueellisen yhteisen varautumisen rakenteiden fasilitointi ja toiminnan ylläpito kuuluu pelastuslaitoksen tehtäviin. Tähän liittyen rakenteiden tarkastelu ja kehittäminen on ajankohtaista. Tähän liittyy esimerkiksi viestinnän sekä johtamiselementin kytkeminen osaksi alueellisen varautumisen rakenteita.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että pelastuslaitos osallistuu Pohjois-Karjalan varautumisen rakenteiden työskentelyyn, jossa keskeiset suunnitelmat yhteensovitetaan. Yhteensovitettavat suunnitelmat tarkastellaan varautumisen rakenteissa palvelutasopäätöskausittain tai tilanteen muutoin niin edellyttäessä (mm. organisatoriset muutokset, turvallisuustilanne, toiminnassa havaitut puutteet). Tehtävän hoitamiseen kohdistetaan yksi henkilötyövuosi.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Yhteensovittamisen tarve on merkittävä erityisesti pelastustoimen, kuntien ja muiden viranomaisten rajapinnoissa. Tarve vahvistaa yhteistä suunnittelurakennetta korostuu, jotta suunnitelmat muodostavat yhdenmukaisen kokonaisuuden.

Suunnitelmien saatavuus ja laatu vaihtelevat.

Yhteensovittamisen rakenteita tulee ylläpitää, jotta toiminta on säännöllistä ja ohjattua.

4.3. Hyvinvointialueen pelastustoimen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisen vastuulle kuuluvien väestönsuojelutehtävien toteuttaminen edellyttää riittävän väestönsuojeluorganisaation määrittämistä. Tämä sisältää tarvittavan henkilöstön (pää- ja sivutoiminen sekä sopimuspalkokuntien henkilöstö), materiaalin ja tilojen määrittelyn ja varaamisen sekä näitä koskevien suunnitelmien laatimisen ja säännöllisen päivittämisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan pelastustoimen väestönsuojeluorganisaatio on määritetty. Tarkasteluissa on havaittu tiettyjä täydennettäviä ja päivitettäviä tietoja.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että pelastuslaitos ylläpitää pelastustoimen vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämää organisaatiota. Pelastuslaitos on varautunut siirtämään toimintansa väistö- tai suojatiloihin. Pelastuslaitos ylläpitää varautumistehtävien henkilörekisteriä. Pelastuslaitos on määritellyt tarvitsemansa kriittisen materiaalin ja varannut tarvitsemansa ulkopuolisen materiaalin, kuten ajoneuvot. Materiaalivaraukset tarkastetaan viiden vuoden välein. Väestönsuojeluorganisaatio kykenee toimimaan toiminta-alueittain itsenäisesti. Pelastuslaitos ylläpitää väestönsuojelutehtäviin varautumisen rekisteriä. Väestönsuojeluorganisaation päivittäminen vaatii työpanosta kausittain.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Alueen riskien edellyttämän väestönsuojeluorganisaation tarve on tunnistettu ja se kattaa suurelta osin tarpeelliset toiminnot. Määritelty tarve organisaatorakenteelle on riittävä alueen väestönsuojelutehtävien laajuuteen verrattuna.

Henkilöstön saatavuus on osittain riittämätöntä, mikä vaikuttaa organisaation määrittelyyn.

Organisaation määrittelyssä on vielä täydennettävää. Väestönsuojelun tehtäväkuvien dokumentointi ei ole vielä kaikilta osin ajantasaista.

Henkilöstöresurssien vahvistaminen ja avaintehtävien osaamisvaatimusten tarkentaminen ovat keskeisiä. Organisaation rakenteen selkeyttä ja yhteyttä väestönsuojelutehtävien kokonaisuuteen tulee edelleen kehittää.

4.4. Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön, kaluston ja tilojen varaaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen toimialaan kuuluvien väestönsuojelutehtävien toteuttaminen edellyttää periaatteiden määrittämistä sille, miten väestönsuojeluorganisaation henkilöstö ja tarvittavat tilat varataan ja kuinka usein näitä koskevat suunnitelmat päivitetään. Varautumiseen sisältyy päätoimisen, sivutoimisen ja sopimuspalokuntien henkilöstön henkilövaraamisen sekä pelastuslaitoksen omien toimitilojen ja mahdollisten väistötilojen varaaminen poikkeusolojen tehtäviä hoitamiseen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan henkilöstövarauksia on päivitetty vuoden 2025 aikana. Tilatarpeita on tarkasteltu yhteistyössä kuntien kanssa.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että pelastuslaitos on tehnyt tarvitsemansa henkilöstön osalta varaukset. Henkilöstö varataan tehtäviin ensisijaisesti normaaliajan työtehtävien mukaisiin tehtäviin. Varaukset päivitetään palvelutasopäätöskausittain.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Varaustarve on yhtäläinen suunnittelun kanssa ja se kattaa henkilöstön, kaluston ja tilat riskiperusteisesti ja poikkeusolojen skenaarioiden mukaan.

Henkilöstövarausten saatavuus on kohtuullinen. Ulkopuolisten resurssien (esim. kuljetus, työkoneet) saatavuutta ei ole arvioitu vuosittaisessa selvityksessä.

Väistötilojen suunnittelua, sopimusperustaa ja käytettävyyden testausta tulee edelleen vahvistaa. Materiaali- ja kalustovarauksille tarvitaan systemaattinen elinkaarimalli ja selkeä priorisointi.

4.5. Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutus

Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöllä tulee olla riittävä osaaminen pelastustoimen viranomaisten vastuulle kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitamiseksi. Osaamiselle vaadittavan koulutuksen, perehdytyksen ja osaamisen ylläpidon määrittely sekä näihin perustuvien toimenpiteiden suunnittelu muodostavat väestönsuojelutehtävien koulutusohjelman.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan johto- ja erityishenkilöstön koulutus toteutui tavoitteiden mukaisesti. Johto- ja erityishenkilöstöä koulutettiin pelastusopiston varautumisen peruskurssilla sekä väestönsuojelun peruskurssilla. Lisäksi johto- ja erityishenkilöstölle järjestettiin täydentävää koulutusta väestönsuojelun eri teemoista yhteistyössä pelastusopiston ja yhteistyöviranomaisten kanssa.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että johto- ja erityishenkilöstön koulutustarve esitetään vuosittain pelastusopistolle. Johto- ja erityishenkilöstötehtäviin sijoitetut suorittavat täydentävän koulutuksen palvelutasopäätöskauden aikana.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Koulutus- ja harjoitustarve on säilynyt samalla tasolla. Tarve vahvistaa roolikohtaista osaamista ja varmistaa sen jatkuvuus on ilmeinen.

Koulutuksiin ja harjoituksiin osallistuminen on toteutunut vaihtelevasti, eikä riittävää osaamista poikkeusolojen tehtäviin ole saavutettu kaikilta osin.

Koulutusjärjestelmän systematisointia, sisältöjen yhdenmukaistamista ja seuraamisen vahvistamista tarvitaan edelleen. Harjoitustoiminnan tulee kattaa kaikki kriittiset tehtäväkokonaisuudet.

4.6. Pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen

Pelastustoimen viranomaisten johtamisen edellytykset poikkeusoloissa on varmistettava. Tämä sisältää

- suunnitelman johtamisesta poikkeusoloissa, mukaan lukien suunnitelman päivitys ja suunnitelmaan perehdyttäminen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien toimitilojen, väistötilojen ja suojatilojen määrittämisen ja kunnossapidosta sopimisen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien tietojärjestelmien ja niiden varajärjestelmien määrittelyn ja ylläpidosta sopimisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen antaman vuosittaisen selvityksen mukaan johtamisen edellytykset poikkeusoloissa on varmistettu mm. tarpeellisten tilojen ja varajärjestelyiden osalta. Kehittämissuunnitelmassa kirjattuja tarpeita on toteutettu johtokeskustilojen osalta vuoden 2025 aikana.

Muu tieto

Vuonna 2025 voimassa olleessa palvelutasopäätöksessä päätettiin, että pelastuslaitoksen organisaatio normaalioloissa pidetään sellaisena, että se muodostaa organisaatorungon myös poikkeusoloissa. Johtamisjärjestelmä on varmistettu siten, että pelastuskomppanioiden itsenäinen toiminta on mahdollista väestönsuojelutilanteissa. Pelastuslaitoksen johtokeskus on sijoitettu suojatiloihin. Pelastuskomppanioiden johtamispajoille on suunniteltu väistötilat. Viestiyhteydet on varmistettu erillisillä radiopuhelin- sekä satelliittipuhelinjärjestelmillä.

Arvio tarpeesta, saatavuudesta, laadusta ja kehitystarpeesta

Alueella on tunnistettu tarve kehittää ja ylläpitää suojattuja ja teknisesti toimintavarmoja johtamistiloja. Varajärjestelmien ja hajasijoitettujen johtamistilojen tarve korostuu toimintaympäristön vaatimusten kasvaessa.

Johtamistilojen saatavuus on tavoitteiden tasolla ja varajärjestelyt kattavat tunnistetut skenaariot. Teknisten järjestelmien toimintavarmuus ja viestiyhteyksien saatavuus on tavoitteiden tasolla.

Johtamistilojen laatu on tavoitellulla tasolla ja parantuu edelleen. Tilojen käytettävyys tukee pitkäkestoista operatiivista toimintaa.

Varajärjestelmien, viestiyhteyksien ja teknisen infrastruktuurin parantaminen on jatkuvaa työtä poikkeusolojen johtamiskyvyn varmistamiseksi. Hajasijoittamisen toiminnalliset ja tekniset ratkaisut tulee varmistaa.

Arvio väestönsuojeluun varautumisen palvelujen tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

- Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden tarve on tunnistettu.
- Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden saatavuus on pääosin hyvällä tasolla, vaikka kehitettävää on edelleen.
- Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden kehitystarpeita on tiedostettu. Kehitystoimenpiteille tulee saada riittävä resursointi.
- Vertailtaessa muihin hyvinvointialueisiin, väestönsuojeluun varautumisen palveluiden tason voidaan arvioida olevan valtakunnallisesti keskimääräisellä tasolla.

5. Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset

5.1. Investointien tarve

Hyvinvointialueen tulee valita pelastustoimen osasuunnitelmaan pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit sekä niitä vastaavat sopimukset. Lupa- ja valvontavirasto tehtävänä on arvioida pelastustoimen investointien tarvetta. Arviossa on kiinnitettävä huomiota siihen, että investoinnit ovat riskejä vastaavan palvelutason edellyttämiä.

*Uuron
pelastusasema-
investointi on
hyvin perusteltu.*

Hyvinvointialueen selvityksen ja pelastustoimen osainvestointisuunnitelman sisältämä tieto

Pohjois-Karjalan pelastustoimen osainvestointikokonaisuus vuosille 2027–2030 on 21,335 miljoonaa euroa, josta pysyvien vastaavien osuus on 7,705 miljoonaa euroa ja investointeja vastaavien sopimusten osuus 13,630 miljoonaa euroa. Vuoden 2027 osuus tästä on 6,375 miljoonaa euroa.

Rakennukset

Rakennusinvestointien suurin yksittäinen kohde on Uuron pelastusasema ja harjoitusalue, joka on julkaistussa investointisuunnitelmassa 4,5 miljoonan euron sopimuksena, mutta kustannusvaikuttavuusanalyysissä tarkentuu 6,6 miljoonan euron omaan taseeseen siirtyväksi hankkeeksi.

Vuosittaisen selvityksen mukaan ensimmäisen vasteen pitkäaikaisia puutteita on Joensuun Rantakylässä ja Liperin Ylämyllyllä, ja lähellä pitkäaikaisia puutteita ollaan myös Joensuun Reijolassa ja Kontiolahden Lehmossa. Uuron aseman on suunniteltu korjaavan juuri näitä puutteita. Rakennustarpeisiin liittyy lisäksi se, että hyvinvointialue on linjannut päivystävien pelastusasemien hankkimista omaan omistukseen varautumisen näkökulmasta. Harjoitusalueinvestoinnille on esitetty tarve.

Kalusto

Kalustoinvestointien tarve on vuosiselvityksen perusteella laaja. Maakunnan käytettävä pelastuskalusto on maan vanhimmasta päästä ja raskasta kalustoa tulisi uusia 2–3 ajoneuvoa vuodessa. Investointikyky riittää kuitenkin vain 1–2 ajoneuvoon vuodessa. Lisäksi venekalusto, kelirikkoalukset, muu erikoiskalusto ja ympäristövahinkojen aluskalusto on tunnistettu lisäinvestointeja vaativiksi.

ICT

ICT:n osalta investointisuunnitelmassa näkyy käytännössä vain Virve 2 -pöytälaiteiden uusinta, vaikka vuosiselvitys tunnistaa laajempia tiedolla johtamisen ja kansallisten tietojärjestelmien käyttöönoton tarpeita.

Muu tieto

Uuron paloasemahankkeesta on laadittu kustannusvaikuttavuusanalyysi.

Arvio pelastustoimen investointien tarpeesta

Rakennusinvestointien tarvetta on aineistossa perusteltu muun muassa Uuron pelastusaseman ja harjoitusalueen osalta laajasti. Tarve liittyy suoraan toimintavalmiuspuutteisiin, kahden vanhan aseman korvaamiseen, harjoitusolosuhteiden puutteeseen sekä hyvinvointialueen omaan omistuslinjaukseen. Muiden asemien osalta tarve on tunnistettavissa palveluverkon ylläpidon ja toimintavalmiuden taustalta, mutta kohdekohtaiset perustelut jäävät huomattavasti yleisemmiksi.

Kalustoinvestointien osalta aineisto osoittaa selkeän investointivajeen. Raskaan kaluston uusintatarve on vahvasti perusteltu, koska nykyinen kalusto on ikääntynyttä ja uudistamisvauhti jää alle tunnistetun tarpeen. Vuosittainen selvitys osoittaa, että tarpeet ulottuvat raskaita ajoneuvoja laajemmalle. Vene- ja kelirikkokalustoa, ympäristövahinkojen aluskalustoa ja muuta erikoiskalustoa pitäisi kehittää enemmän kuin vuoden 2027 suunnitelma osoittaa. Yhteistyöalueen näkökulmasta asiakirjat eivät erottele, mitä erikoiskalustoa voitaisiin mahdollisesti hankkia kustannustehokkaammin laajemmassa yhteistyössä.

Pelastustoimen ICT-investointien osalta aineisto muodostaa selkeän epäsuhdan tarpeen ja investointiohjelman välille. Investointisuunnitelmassa näkyy käytännössä vain Virve 2 - päätelaitteiden uusinta, kun taas vuosiselvitys tunnistaa laajempia tiedolla johtamisen, raportoinnin ja kansallisten järjestelmä uudistusten tarpeita. Näin ollen voidaan havaita, että ICT-tarpeita on kyllä tunnistettu toiminnan näkökulmasta, mutta niitä ei ole pelastustoimen investointisuunnitelmassa vielä konkretisoitu laajemmiksi hankkeiksi. Myös kansallisen ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön tarkoituksenmukaisuutta olisi juuri ICT:n osalta luontevaa avata nykyistä enemmän.

5.2. Investointien vaikutukset

Hyvinvointialueen tulee osasuunnitelmassa arvioida investointien vaikutuksia pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on arvioida investointien vaikutuksia.

Hyvinvointialueen selvityksen ja pelastustoimen osainvestointisuunnitelman sisältämä tieto

Investointien vaikutukset kytkeytyvät aineistossa ennen kaikkea toimintavalmiuden parantamiseen, ikääntyvän kaluston toimintavarmuuden turvaamiseen, henkilöstön osaamisen ylläpitämiseen sekä kattavan pelastusasemaverkon säilyttämiseen.

Rakennus- ja kalustohankkeiden vaikutukset näkyvät parhaimmillaan Uuron hankkeessa sekä yleisellä tasolla myös kaluston uusimisessa. Vaikutuksia ei pääsääntöisesti kuitenkaan esitetä vasteaikojen tai riskiruutujen tasolla. Aineistossa ei myöskään juuri arvioida, voitaisiinko yksittäisiä investointeja toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä, vaikka yhteistyöalueen yhteistoimintarakenteet muuten tunnistetaan.

Rakennukset

Vaikutuksiltaan keskeisin rakennushanke on Uuron pelastusasema ja harjoitusalue. Sen on tarkoitus korvata Kontiolahden ja Lehmon nykyiset asemat, parantaa vasteita ja samalla tuottaa uusi harjoitusympäristö koko laitoksen koulutukseen. Kustannusvaikuttavuusanalyysi antaa kustannusvaikutuksista konkreettisemmän kuvan, kun nykyisten asemien vuokrat ovat yhteensä 207 000 euroa vuodessa, vältettäviä peruskorjauksia on noin 3,5 miljoonaa euroa ja ulkopuolisista harjoitusalue- sekä simulaatiokoulutuksista arvioidaan säästyvän noin 40 000 euroa vuodessa.

Kalusto

Kalustoinvestointien vaikutukset painottuvat ylläpitävään vaikutukseen: yli 20 vuotta vanhojen ajoneuvojen korvaaminen parantaa käyttövarmuutta, sammutusveden saantia on jo parannettu säiliöautokalustolla ja vesistö- sekä ympäristövahinkovalmiuden kehittäminen tukee suorituskyykyä.

ICT

ICT-investointien vaikutusten kuvaus jää heikoksi, koska investointisuunnitelmassa ei ole pelastustoimen omia laajempia ICT-hankkeita, vaikka vuosiselvitys osoittaa muun muassa tiedolla johtamisen puutteita.

Muu tieto

Uuron paloasemahankkeesta on laadittu kustannusvaikuttavuusanalyysi.

Arvio pelastustoimen investointien vaikutuksista

Rakennusinvestointien vaikutusten laatu vaihtelee suuresti. Uuron hanke erottuu selvästi ja vaikutuksia on tarkasteltu sekä toimintavalmiuden, työterveyden, harjoitusolosuhteiden että taloudellisten säästöjen kautta, mikä tekee sen vaikutuskuvasta huomattavasti käyttökelpoisemman kuin muiden hankkeiden. Muiden asemien osalta vaikutukset jäävät pääosin oletettaviksi palveluverkon ja toimintavalmiuden ylläpitohyödyiksi, eikä niitä yleensä kytketä tarkkaan esimerkiksi suorituskykyihin. Rakennusinvestointien vaikutukset ovat useimmissa kohteissa niukasti dokumentoituja.

Kalustoinvestointien vaikutukset ovat aineistossa esitetty pääosin ylläpitävinä. Raskaan kaluston uusinta, säiliöautokaluston lisääminen sekä vene- ja ympäristövahinkokaluston kehittäminen tukevat suoraan toimintavarmuutta, sammutusveden saatavuutta ja vesistö- sekä ympäristövahinkojen torjunnan valmiutta. Vaikutusten kuvaus jää kuitenkin useimmiten yleistasolle. Kalustoinvestoinneilla pyritään ennen kaikkea estämään suorituskyvyn rapautumista eikä niinkään laajentamaan suorituskykyä merkittävästi.

ICT-investointien vaikutusten arviointi jää Pohjois-Karjalan aineistossa kaikkein niukimmaksi osa-alueeksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö toiminnallista merkitystä olisi, vaan sitä, että tunnistetut tarpeet eivät ole siirtyneet näkyviksi pelastustoimen investoinneiksi, eikä vaikutuksia voida arvioida. Aineisto ei anna pohjaa arvioida, parantaako nykyinen ICT-investointitaso pelastustoimen kustannusvaikuttavaa järjestämistä. ICT-vaikutusten osalta keskeinen havainto on dokumentaation puutteellisuus.

Arvio pelastustoimen investointien tarpeesta ja vaikutuksesta:

- Pohjois-Karjalan pelastustoimen investointitarve painottuu aineiston perusteella paloasemaverkon kehittämiseen, korvaaviin kalustohankintoihin sekä toiminnallisesti tunnistettuihin ICT-tarpeisiin, joita investointisuunnitelma ei kuitenkaan vielä kata täysimääräisesti. Rakennusinvestoinneista selkeimmin perusteltu kokonaisuus on Uuron pelastusasema ja harjoitusalue.
- Uuron hanke kytkeytyy suoraan toimintavalmiuspuutteisiin, kahden vanhan aseman korvaamiseen ja harjoitusolosuhteiden kehittämiseen, kun taas muiden asemien investointitarve jää asiakirjoissa yleisemmälle tasolle. Kaluston osalta aineisto osoittaa selvää investointivajetta, joka ulottuu raskaan ajoneuvokaluston lisäksi vene-, kelirikko- ja ympäristövahinkojen torjunnan kalustoon. ICT:n osalta investointisuunnitelmassa näkyy käytännössä vain Virve 2 -päätelaitteiden uusiminen, vaikka vuosiselvitys tunnistaa tätä laajempia tiedolla johtamisen, raportoinnin ja kansallisten järjestelmien kehittämistarpeita.
- Investointien vaikutukset on kuvattu selkeimmin Uuron hankkeen osalta, jossa vaikutukset liittyvät toimintavalmiuden parantamiseen, harjoitusolosuhteisiin ja toiminnan järjestämisen tehostumiseen. Muiden rakennushankkeiden vaikutukset jäävät pääosin yleisiksi palveluverkon ja toimintavalmiuden ylläpitohyödyiksi.
- Kalustoinvestointien vaikutukset ovat pääosin ylläpitäviä ja niillä turvataan toimintavarmuutta, sammutusveden saatavuutta sekä vesistö- ja ympäristövahinkojen torjunnan valmiutta, mutta vaikutuksia kuvataan useimmiten yleisellä tasolla eikä niillä pääosin laajenneta suorituskkyä. ICT-investointien vaikutusten arviointi jää niukimmaksi, koska tunnistetut tarpeet eivät ole siirtyneet pelastustoimen investointisuunnitelmaan konkreettisina hankkeina.

6. Menetelmät ja laatuseloste

6.1. Arvioinnin tietopohja

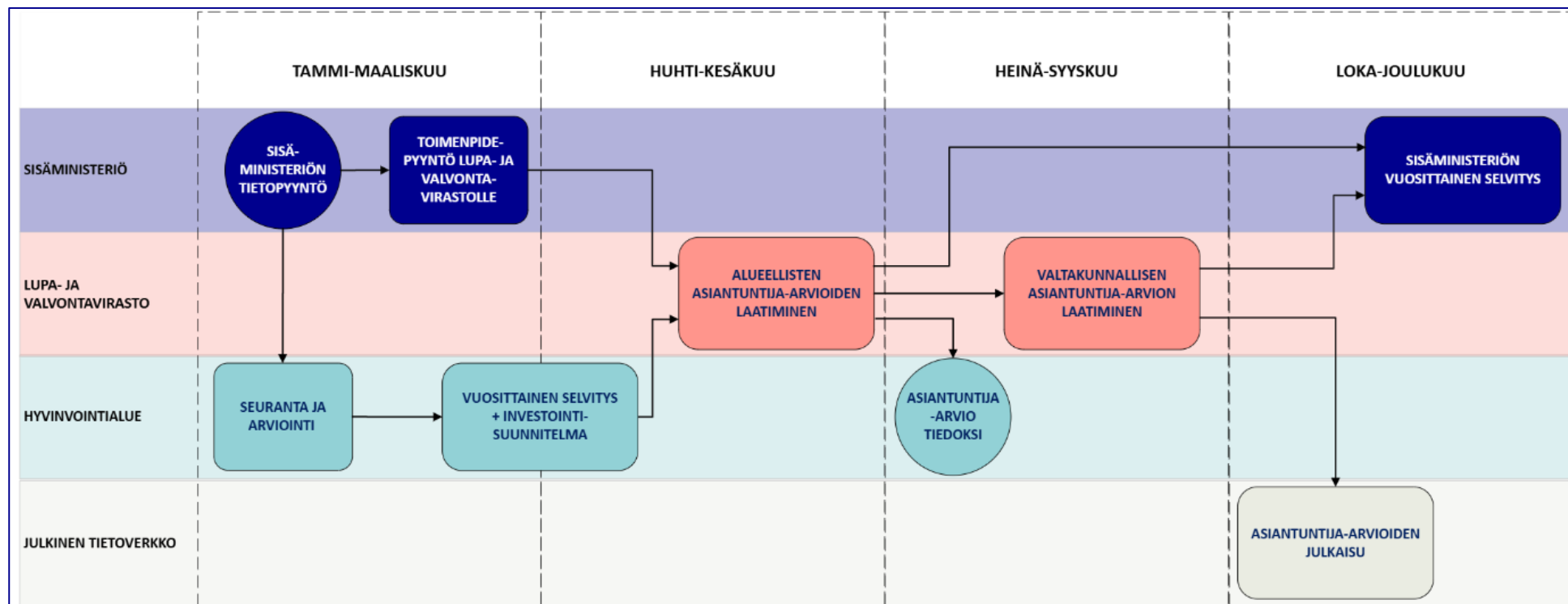
Lupa- ja valvontaviraston laatima asiantuntija-arvio perustuu sekä määrälliseen tietoon että laadulliseen aineistoon. Arvioinnin keskeisen tietopohjan muodostaa hyvinvointialueen vuosittainen selvitys. Asiantuntija-arvion pohjana olevaa tilannekuvaa on laajennettu hyödyntämällä pelastustoimen tilastojärjestelmästä (Pronto) haettuja tietoja sekä dokumenttiaineistoja järjestäjätahojen hallinnosta, toimintatavoista, suunnitelmista ja päätöksistä. Arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty Lupa- ja valvontavirastojen valvontahavaintoja ja muita kansallisten viranomaisten laskelmia ja selvityksiä.

Asiantuntija-arvioiden valmistelu lähtee liikkeelle kunkin vuoden alussa, kun sisäministeriö lähettää tietopyynnön hyvinvointialueille sekä toimenpidepyynnön Lupa- ja valvontavirastolle laatia vuosittaiset alueelliset asiantuntija-arviot sekä valtakunnallinen asiantuntija-arvio pelastustoimen palveluista. Hyvinvointialueet laativat seurannan ja arvioinnin perusteella kerätyt tiedot hyvinvointialueen vuosittaiseen selvitykseen sekä investointisuunnitelman pelastustoimen osasuunnitelmaan, ja toimittaa tiedot sisäministeriölle sekä Lupa- ja Valvontavirastolle huhtikuun loppuun mennessä. Lupa- ja valvontavirasto laati touko-kesäkuun aikana alueelliset asiantuntija-arviot, ja toimittavat ne sisäministeriöön sekä hyvinvointialueille tiedoksi. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto laatii valtakunnallisen asiantuntija-arvion alueellisten asiantuntija-arvioiden pohjalta syyskuun puoliväliin mennessä.

Pelastustoimen asiantuntija-arviot julkaistaan julkisessa tietoverkossa Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla lokakuun aikana. Pelastustoimen asiantuntija-arvioita käytetään sisäministeriön vuosittaisessa selvityksen lisäksi keskeisenä materiaalina vuosittaisten hyvinvointialueneuvotteluihin valmistauduttaessa sekä itse neuvotteluissa.

Tietopohja arvion tekemiseksi on koottu tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen pelastustoimen kanssa. Asiantuntija-arvioon liittyvä prosessi on esitetty kuvassa 5.

Lupa- ja valvontaviraston pelastustoimen asiantuntija-arvion prosessi

Kuva 9. Asiantuntija-arvioiden laatiminen ja aikataulu.

6.2. Tietopohjan avoimuus, saatavuus ja laatu

Tilastollinen tieto on peräisin hyvinvointialueen tekemän vuosittaisen selvityksen lisäksi pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmästä (Pronto), jonka aineisto muodostuu ennen vuotta 2023 toimineiden alueellisten pelastustoimen organisaatioiden sekä uusien hyvinvointialueiden pelastustoimen ylläpitämistä toimenpide- ja resurssirekistereistä. Muut tietolähteet ovat pääasiassa julkisesti ja avoimesti saatavilla olevia. Arvioinnissa käytetyn laadullisen dokumenttiaineiston tiedot on merkitty lähdeviittauksin. Tilastotiedot on poimittu suoraan rekisteristä ilman valtakunnallista tarkistusta. Lupa- ja valvontaviraston sekä aiempien aluehallintovirastojen raportit valvontahavainnoista ovat saatavissa virastolta tietopyynnöllä.

Muusta tietopohjasta poiketen alueiden kanssa käydyt keskustelut ja niiden aineistot eivät ole julkisia. Yhteisten keskustelujen kautta alueiden edustajat ovat osallistuneet arviointiin, ja heillä on ollut myös mahdollisuus kommentoida arvioinnissa käytettävää tietopohjaa.

Henkilöstön henkilötyövuosien jakaantuminen eri palveluluokkiin perustuu arvioon. Arvion tekemiseen ei ole valtakunnallista yhtenäistä ohjetta, joten eri pelastuslaitoksilla arviointi on voitu tehdä erilaisin menetelmin.

Lähteet ja arvioinnissa käytetty aineisto

Hyvinvointialueen asiakirjat

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen investointisuunnitelman pelastustoimen osasuunnitelma 2027–2030.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös vuosille 2024–2027 (kumottu 2026)

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuosittainen selvitys.

Julkaisut

Johtopäätökset pelastuslaitoksien valvontatehtävästä. Aluehallintovirastojen julkaisuja 290/2025.

[Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja \(2014\), Suomen Kuntaliitto.](#)

[Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje. Sisäministeriön julkaisu 2025:14.](#)

[Putoamisvaarallisella alueella työskentely pelastustoimessa. Sisäministeriön julkaisu 2021:6.](#)

[Ympäristövahinkojen torjuntavalmius pelastustoimessa 2025. Lupa- ja valvontaviraston julkaisu 5/2026.](#)

Tietojärjestelmät

Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto Pronto.

Pelastustoimen ja varautumisen osasto, pelastustoimen yksikkö
Tampere 2026